



ಮಿತ್ರಭೇದ

೧೪

ಸಂಜೀವಕನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ದಮನಕ ನರಿ ತನ್ನ ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿತು: "ಈ ಎತ್ತಿಗೆ ತುಂಬ ಬಲವಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೊಂಬುಗಳು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿವೆ. ವಿಧಿ ಹೇಗಿರುವುದೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಇವನು ಈ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ತಿವಿದು ನನ್ನ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಕೊಂದರೂ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ಎಂದಿಗೂ ಹಾಗಾಗಲು ಬಿಡವಾರದು. ಆದರಿಂದ ನಮಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವನ ಮಾನಸ, ಯುದ್ಧದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಲೇಸು"

ಹೀಗಂದುಕೊಂಡು ದಮನಕವು ಸಂಜೀವಕನನ್ನು ಕುರಿತು, "ಮಿತ್ರನೇ, ಜಗಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಿಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಲ್ಲ; ಜಗಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವ ಮೊದಲು ಇದಿರಾಳಿಯ ಬಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಲಾಭವಾಗದು. ನಿನ್ನಂತಹ ಎತ್ತು ಅರಣ್ಯ ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಬಲವಂತರ ಸಹಾಯ

ಇರಬೇಕಾದೀತು. ಹಿಂದೆ ಸಾಧಾರಣ ಪಕ್ಷಿಯಾದ ಟಿಟ್ಟಿಭವು ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಅಪಾರವಾದ ಸಮೃದ್ಧವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು?" ಎಂದಿತು.

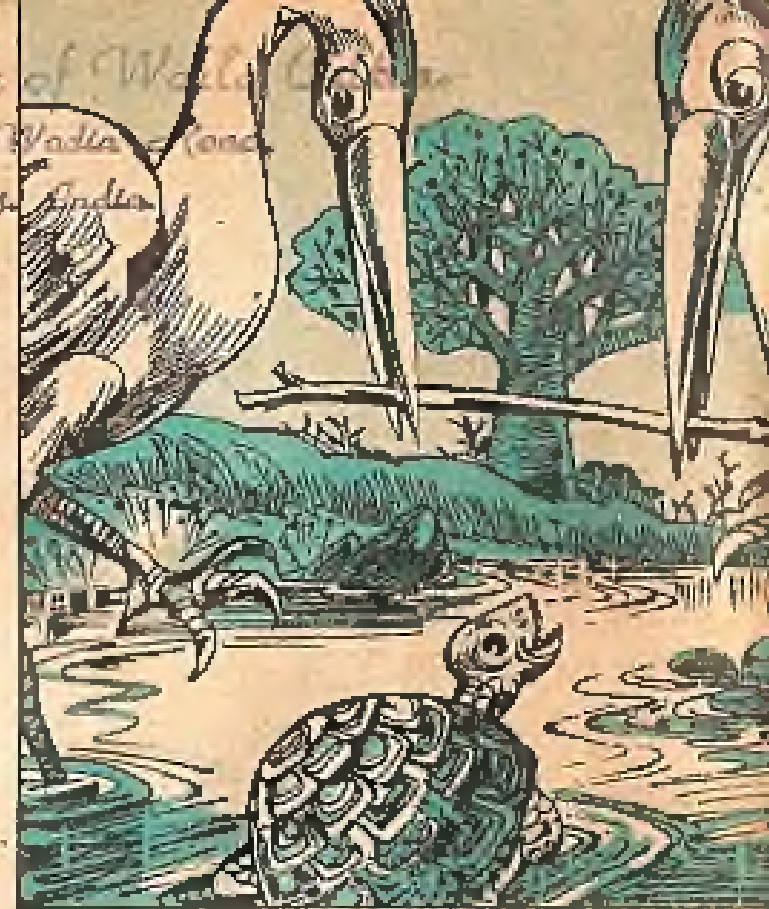
"ಆದೇನು ಕಥೆ?" ಎಂದು ಸಂಜೀವಕನು ಕೇಳಲು, ದಮನಕ ನರಿ ಹೀಗೆಂದಿತು:

ಸಮೃದ್ಧವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಟಿಟ್ಟಿಭ

ಹಿಂದೆ ಮಹಾಸಮೃದ್ಧದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಟಿಟ್ಟಿಭ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೋಡಿಯೊಂದಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣು ಟಿಟ್ಟಿಭ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಯಿತು. ಅದು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಡಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳ ನೋಡುವಂತೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿತು.

"ಸಮೃದ್ಧ ಮೊದಲಿನಂತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ ಉಬ್ಬರ ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮೃದ್ಧ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ" ಎಂದಿತು ಹೆಣ್ಣು ಟಿಟ್ಟಿಭ ಹಕ್ಕಿ.

"ಹುಚ್ಚಕೇ, ಸಮೃದ್ಧವು ಅಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಗೊತ್ತು.



ಎಷ್ಟೋ ಮೀನುಗಳೂ, ಮೊಸಳೆಗಳೂ, ಆಮೆಗಳೂ, ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸುವಿವಾಹವಿವಿಧವಾಗಿ ಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಸಮುದ್ರವು ನಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನುಂಗುವಂಥ ಹೀನವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲದೇ ?" ಎಂದಿತು ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ.

ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗೊತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, "ಸಾಕು ಬಿಡು. ಹೀಗೆ ಹಂಬ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಡ. ನಿನಗಿರುವ ಬಲವಷ್ಟೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನು? ತನ್ನ ವಾಚಾಲತ್ವದಿಂದಲ್ಲವೇ ಆ ಮೆ ಯೊಂದು ನಾಶವಾಯಿತು?" ಎಂದಿತು.

"ಯಾವ ಆಮೆ? ಏನು ಕಥೆಯದು? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ?" ಎಂದು ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಲು, "ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಳು" ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ಆಮೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿತು.

ಒಂದು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಬುಗ್ರೀವ ಎಂಬ ಆಮೆ ಇತ್ತು. ಸಂಕಟ, ವಿಕಟ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಅದರೊಂದಿಗೆ ತುಂಬ ಸ್ನೇಹವಾಗಿದ್ದುವು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದುಸಾರಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ನೀರಿಗೆ ಬರ ಬಂದಿತು. ಆ ಕೆರೆ ಒಣಗತೊಡಗಿತು. ಅದರಿಂದ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಬೇರೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರ ಆಮೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದುವು.

"ನಿಮಗಿಂತಲೂ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇವು ಸುಪವನು. ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬದುಕಲಾರೆ. ನೀವು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿರಬ್ಬ" ಎಂದು ಆಮೆ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು.

"ನೀನು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಜಾರಲಾರೆಯಲ್ಲಾ? ನಾವೇನು ಮಾಡಬಹುದು? ವಿಧಿ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ

ಬರೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇರೆ ಉಪಾಯವೇನಿದೆ?" ಎಂದುವು ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು.

"ಮಿತ್ರರೇ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೀಗೆ ನಿರಾಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಧೈರ್ಯವಿರುವವರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ವಿವೇಕವುಳ್ಳವರು ತಮ್ಮ ಆಪ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮನುಷ್ಯಮೌಠಾಸ್ತವು ಹೇಳುತ್ತದಂತೆ" ಎಂದಿತು ಆಮೆ.

ಮೂರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಆಮೆಗೇ ಒಂದು ಉಪಾಯ ತೋರಿತು. ಅದು ಒಂದು ಕೋಲನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಎರಡು ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ, ತಾನು ಅದರ ಮಧ್ಯಭಾಗವನ್ನು ವಾಯಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದಿತು.

ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯವೆಂದೂ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ

PLEASE HAND WITH CARE

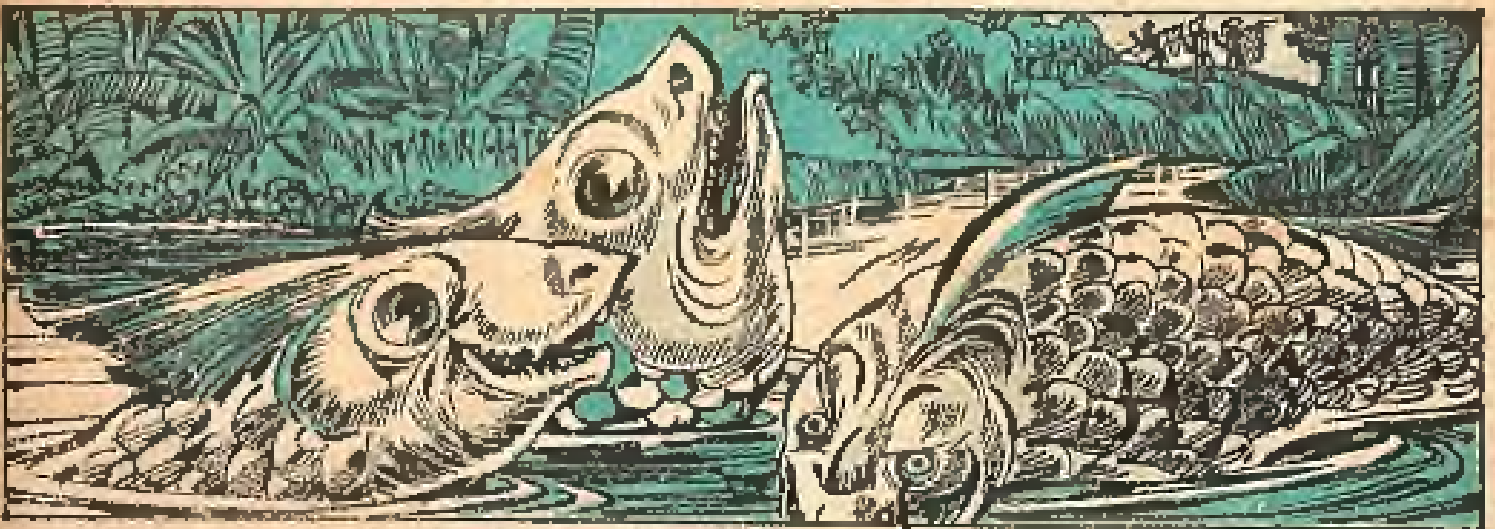
ಡಲು ಪ್ರಯತ್ನವಿವರೆ ಪ್ರಾಣವೇ ಹೋಗುವುದೆಂದೂ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಹೇಳಿದುವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಾರನೆಂದು ಅದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿತು. ಆದರೆಂತೆ ಅವು ಆ ಕೋಲಿನ ಮಧ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ, ಕೊಕ್ಕರೆಗಳೆರಡೂ ಕೋಲಿನ ಎರಡು ತುದಿಗಳನ್ನೂ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶ ದಲ್ಲಿ ಹಾರಿದುವು. ತುಂಬ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿದರೆ ಅಪಾಯವಾಗಬಹುದೆಂದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾರುತ್ತಾ ಸಾಗ ತೊಡಗಿದುವು.

ಹಾಗೆ ಅವು ಒಂದು ಊರಿನ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೊಕ್ಕರೆಗಳನ್ನೂ ಅಮೆಯನ್ನೂ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವುಗೆ ಕೋಪ ಬಂದು, "ಈ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವೇನು?" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಾಯಿ ತರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಮಾತು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗುವುದರೊಳಗೇ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಕೂಡಲೇ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟರು.

ಹೆಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ ಗಂಡನಿಗೆ ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಿ. ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತು: "ಆರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಅನಾಗತ ವಿಧಾತ, ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕನ ಮತಿ, ಯದ್ವಿಷ್ಣುತಿ ಎಂಬ ಮೂರು ದೊಡ್ಡ

ದೊಡ್ಡ ವಿಸ್ತಾರಗಳು ಸ್ನೇಹದಿಂದಿದ್ದುವು. ಒಂದುದಿನ ಕೆಲವರು ಬೆಸ್ತರು ಆ ಮಡುವಿನ ಬದಿಯಿಂದಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತ, "ಈ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಸ್ತಾರಗಳಿವೆ, ನಾಳೆ ಬಂದು ಹಿಡಿಯುವ" ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡುಹೋದವು. ಆ ನಾಗತ ವಿಧಾತವು ಕೇಳಿತು. ಅದು ತಳಮಳಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಕರೆದು, ಅವನ್ನು ಹೇಳಿ, 'ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಮಡುವಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕು' ಎಂದಿತು.

"ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕನ ಮತಿ ನಕ್ಕು 'ನಾಳೆ ಬರುವ ಮಾತಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವುದೇಕೆ? ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿರ್ಪೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಸ್ತರು ಬಂದು ಬರೆ ಬೀಸಲಾರದು. ಬಿಡುವರೂ ಉಪಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೇನು' ಎಂದಿತು. ಯದ್ವಿಷ್ಣುತಿ ಕೂಡಾ 'ನನಗೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಸ್ತಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆ? ಅವರು ಈ ಕಾಡಿನ ನಡುವಿಗೇ ಬರುತ್ತಾ ರೇನು? ಒಂದುಮೇಲೆ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸುವರು?' ಎಂದಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಾಗತವಿಧಾತ, ಮಡುವಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಯ ಮೂಲಕ ಬೇರೊಂದು ಮಡುವಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು.





ಕಂಡುಹಿಡಿದವನು

ಏನಾದರೂ ಹಿಡಿದ ಪಟ್ಟುಬಿಡದವನಾದ ರಾಜಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಮತ್ತೆ ಮರದಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶವವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೌನವಾಗಿ ಸ್ವತಃನದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯ ತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ತವರೂಳಿಗಿನ ಬೇತಾಳವು ಮಾತಾಡಲು ತೊಡಗಿ, "ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇ, ನೀನು ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಮಾತುಕೊಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಕಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ವಿಕ್ರಮಸೇನನೊಬ್ಬ ರಾಜನ ಕೆತೆದುನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಾರಿಯ ಶ್ರಮ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ನಡೆ" ಎಂದು ಹೀಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿತು:

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾವನಾ ಎಂಬ ದೊಂದೂ ರಾಜ್ಯವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ವಿಕ್ರಮಸೇನನೊಬ್ಬ ರಾಜನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನು ರಾಜಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವನು. ರಾಜನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದವನು. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲನೆ

ಬೇತಾಳಕಥೆಗಳೇ...



ಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಪಜಯವನ್ನೇ ಅರಿಯದವನು. ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ರಾಜರು ಅವನಿಗೆ ಸಾಮಂತರಾದು ವರಿಂದ, ಅಪಾರವಾಗಿ ಕೆಪ್ಪ ಗಾಣತಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದುವು. ವಿಕ್ರಮಸೇನನ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಿ ನಲಿದಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ರಾಜನ ಖಜಾನೆಯೊಳಗಿನ ಧನರಾಶಿ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಎಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೂ ಆ ಕೊರತೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರೋ ಹೇಗೋ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಖಜಾನೆಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವರೆಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಅನು ಮಾನ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಆ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನು. ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ತೀವ್ರ

ವಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದೇನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಲು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಖಜಾನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಗಸ್ತು ಹೊಡೆದನು. ಆದರೂ ಖಜಾನೆಯೊಳಗಿನ ಧನವು ಕಡೆಮೆಪ್ಪಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿತು.

ಕಡೆಗೆ ರಾಜನು ತನ್ನ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ತನ್ನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡುವನೆಂದು ದೇಶದೊಳಗಿಲ್ಲಾ ದೆಂಗುರ ಸಾರಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಜ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಯುವಕರು ಖಜಾನೆಯ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಕಳ್ಳ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇರಿ ತೆಗ್ಗಣಗಳ ಕಾಟವಿರಬಹುದೆಂದು ಅವಕ್ಕೂ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದನು. ಖಜಾನೆಯ ಧ್ವಾ ಗುವ ಕಳ್ಳ ತನಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜನಿಗೆ ಅದೇ ಒಂದು ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದುದಿನ ರಾಜನು ಒಬ್ಬೋಬ್ಬ ನಡೆಯು ಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ, ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ಯುವಕನು ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದು, "ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳೇ ನೀವು ಹಾಕಿಸಿದ ದೆಂಗುರದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಡಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆಂದು ನಂಬಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ." ಎಂದನು.

"ಒಳ್ಳೆಯದು ಪ್ರಯತ್ನ ಹೆಚ್ಚು. ನಿನೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ಸಹಾಯಕ ಭಟರನ್ನಾದರೂ ಕಳು ಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದು ನನಗೊಪ್ಪಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬಹುದು." ಎಂದನು.

"ಮಹಾರಾಜರೇ, ನನಗೆ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವೇ ಸ್ವಯಂ ಹೊರಟು ನನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ತಮಗೆ ಅಭ್ಯಂತರ

ಮೇನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ, ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರಬಹುದು." ಎಂದ ಆ ಯುವಕ.

ರಾಜನು ಮಹಾ ಧೈರ್ಯ ತಾಲಿ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, "ಸರಿ, ಕಳ್ಳ ಸಿಗುವನೆಂಬ ನಂಬುಗೆ ನಿನಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಹೊರಡೋಣ ಹೇಳು ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಒಂದು ಸಾಲು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ." ಎಂದು ನುಡಿದು ಯುವಕನು ಆ ದಿನ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಮತ್ತೆ ಎರಡು ದಿನಗಳು ಕಳೆದುವು. ಮೂರನೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ರಾಜನಬಳಿಗೆ ಬಂದು, "ಈ ರಾತ್ರಿ ನಾವು ವೇಷ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಬೇಕು" ಎಂದನು. ಆದ ರಂತೆಯೇ ರಾಜನು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಆರಣ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ತಲಪಿ ಕಿರು ಗುಡ್ಡಗಳ

ನಡುವಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರು. ಯುವಕನು ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಆಗ ಅವನು ಮೆಲ್ಲನಿಯಿಂದ ರಾಜನೊಂದಿಗೆ, "ಮಹಾರಾಜರೇ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಹೆಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಧುಪಾನ ಮಾಡಿ ಮೈಮರೆತು ಮತ್ತರಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ನಿಮಗೆ ನಾನು ತೋರಿಸುವ ದೃಶ್ಯ ಅದಲ್ಲ." ಎಂದು ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳ ತೊಡಗಿದನು.

ದೂರದಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸಪ್ತಳ ತಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೇಳ ತೊಡಗಿತು. ಆ ಶಬ್ದ ಸವಿವಾದವಾಗಿ ಬರ ತೊಡಗಿತು. ಯುವಕನು ರಾಜನೊಂದಿಗೆ, "ಮಹಾ ರಾಜರೇ, ಈಗ ಬರುವವಳು ಒಬ್ಬಳು ಯುವತಿ. ಅವಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಗುರುತು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅದು ಮುಖ್ಯ." ಎಂದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಹದಿನಾರು





ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಂದರಿ ಭಾರದ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸವಳ ಮಾಡುತ್ತಾ, ನಾಟ್ಯದ ನಡಿಗೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮನುಷ್ಯರು ದೀವಿಟಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಬಂತರು ತುಂಬಿದ ಚೀಲವನ್ನು ಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜನೂ ಯುವಕನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಹೋದರು.

ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ರಾಜನ ತುಟಿಗೆ ಅಂಟು ಸೇರಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅಪರಂಜಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದರೂ ರಾಜನು ಮಾತಾಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಯುವಕನು, "ಮಹಾರಾಜರೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ಗಾಢವಾದ ಆರೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿವಿರಲ್ಲಾ? ಆ ಯುವತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುರುತು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಈಗ ರಾಜನು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಇದೆಲ್ಲ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಮಹಾರಾಜರೆ, ನಾನು ಚಿಕ್ಕತನದಿಂದಲೂ ತಂದೆತಾಯಿ ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಮಾತನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರದೆ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳ, ಕೆರೆವೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದುದಿನ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಆ ಗುಹೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆ. ಒಳಗಿಂದ ಕೋಲಾಹಲವಾಗಿ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಒಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೊಠಡಿಗಳಿದ್ದುವು. ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯ ವಿಗ್ರಹವಿದ್ದಿತು, ಕೆಳಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಘಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಎತ್ತರವಾದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ನಾಯಕನು ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಈಗ ನಾವು ನೋಡಿದ ಯುವತಿ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಧನದ ಮೂಟೆಗಳಿದ್ದುವು. ಆಷ್ಟು ಧನವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಆರೋಚಿಸುವಾಗ ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಯಿತು. ತಾವು ಹಾಕಿದ ದಂಗೆರ ವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಖಜಾನೆಯ ಧನವೇ ಇರಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಈ ದಿನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಭಾರ ತಮ್ಮದು." ಎಂದನು ಯುವಕ. "ನಾವು ನೋಡಿದ ಹುಡುಗಿ ಯಾರಂಬುದು ಗೊತ್ತೇನು? ಅವಳು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ; ನನ್ನ ಮಗಳು!" ಎಂದ ರಾಜ.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಯುವಕನು ಬೆದರಿಬಿದ್ದು, "ಆ! ನಿಜವೇನು? ಈ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ವಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆಲ್ಲ. ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು? ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು! ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು"

ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಬಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.
 "ಹುಟ್ಟಿನೇ, ನೀನೇ ಚಿಂತೆ ಪಡಬೇಕು? ನನ್ನ
 ಮಗಳಾದರೂ ಮತ್ತೆ ಯಾರೇ ಆದರೂ ನ್ಯಾಯ
 ದಂತೆ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ನಾಳೆ ಅವಳನ್ನು ಕಠಿನವಾಗಿ
 ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನಾಳೆ ನನ್ನ ಸಭಾ
 ಭವನಕ್ಕೆ ಬಾ," ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ
 ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಅವನು ನೇರಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ
 ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರನ್ನು ನೋಡಿ,
 "ಕುಮಾರಿ ಎಲ್ಲಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವರು
 ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಪ್ಪಿರನ್ನೊಬ್ಬರು ಏಳಿ
 ಏಳಿ ನೋಡಿ, ಬಿಡಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಖ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತು
 ಬಿಟ್ಟರು. ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೂ ರಾಜನು ಕುಮಾರಿಯ
 ಮಂದಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ಬೆಳುಪಾವದಲ್ಲಿ ಅವಳು
 ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ, "ರಾತ್ರಿ ಪೂರಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ
 ಹೋಗಿದ್ದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವಳು ಏನೂ
 ಹೇಳದೆ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಳು.

ರಾಜನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡದೆ ಹೊರಟುಹೋದನು.
 ಮರುದಿನ ರಾಜನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ
 ನೋಡಿದನು. ರಾತ್ರಿಯ ಯುವಕನೂ ಸಭೆಗೆ
 ಬಂದಿದ್ದ. ಆಗ ರಾಜನು, "ನಾನು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನೇ
 ರಾಜದ್ರೋಹಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವಳಿಗೆ
 ಶಿಕ್ಷಾವಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು" ಎಂದನು.

ಆಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯುವಕನು ಎದ್ದು ನಿಂತು,
 "ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳೇ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು
 ಕಳ್ಳ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು
 ನಮಗೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಡಿ. ತಾವು ಪ್ರಕಟ
 ಪಡಿಸಿದಂತೆ ನನಗೆ ಅವಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ
 ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದನು.

ರಾಜನು ಅವಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಆ ಯುವಕನಿಗೆ
 ಅವಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು.

ಬೇತಾಳವು ಹೀಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ,
 "ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಮಹಾರಾಜನೇ, ವಿಕ್ರಮಸೇನನು ತನ್ನ
 ಮಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ? ಯುವಕನಿಗೆ ಮಾಡಿದ

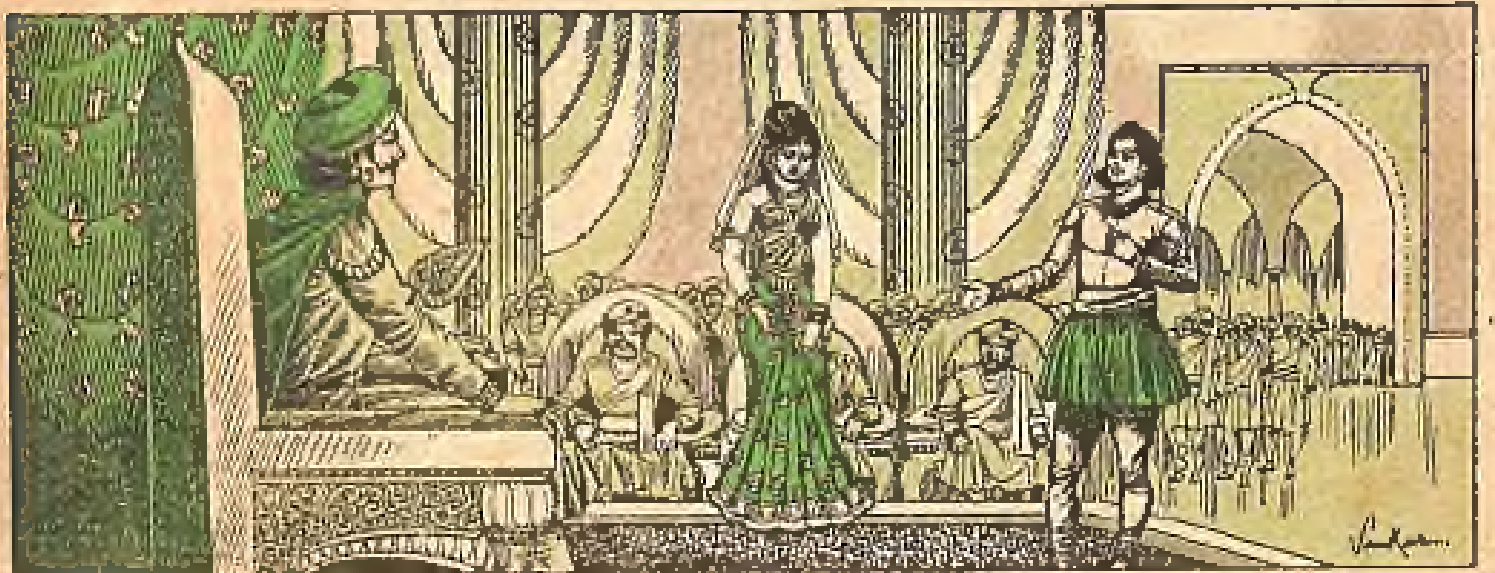


ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನಿ
ಗಿದ್ದಿತು ? ಅಥವಾ ತನ್ನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸದಿರಲು
ಈ ಹೆಂಗುರದ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಅಡ್ಡವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ
ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಮರುದಿನ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಆ
ಯುವಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನೆ ? ಈ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಸಮಾ
ಧಾನ ತಿಳಿದು ಕೂಡಾ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ
ಯೊಡೆದು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು
ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಹೀಗೆಂದ: "ಇದು ಅಷ್ಟು
ಸುಲಭವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಆ ಯುವಕನ
ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅನು
ಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಅವನು ತನ್ನನ್ನು
ಕುರಿತು ರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಳಗಿದ
ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡ.
ರಾಜನಿಗೆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಡುವುದೊಂದೇ
ಅವನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ರಾಜನನ್ನು ಕೇಳಿ
ಭಟರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಜಕುಮಾರಿ
ಯನ್ನಾಗಲೀ, ಗುಹೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಳ್ಳ
ರನ್ನಾಗಲೀ ತಾನೇ ಹಿಡಿದುಬಿಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅವನು
ರಾಜನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ದೃಶ್ಯವು ಒಂದು ಕೃತ್ರಿಮ
ನಾಟಕದ ಹಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದೀವಿಟಿಗಳು
ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ರಾಜನು ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರತು

ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ರಾಜನಿಗೆ ಈ ದೃಶ್ಯ
ವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಎರಡುದಿನಗಳ
ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಯುವಕನು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ
ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ರಾಜನಿಗೆ ಇವನ ಮೇಲೆ
ಅನುಮಾನವೂ ಇದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಮಗಳು ಯಾವನೋ
ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸಿದ್ದಾಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಈ ಯುವ
ಕನು ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ
ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರಾಜನು
ಅವನನ್ನು ಮರುದಿನ ಸಭೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದ.
ಯುವಕನು ಬಂದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವಳನ್ನು
ಮದುವೆಯಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧನಾದ. ಅವನೇ ಆ ಕಳ್ಳರ
ನಾಯಕನೆಂದೂ, ತನ್ನ ಕುಮಾರಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿ
ಸಿದ್ದಾಳೆಂದೂ ರಾಜನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಯುವಕನು
ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ಬದಲಾಗಿ, ಅವಳನ್ನೇ ಕಳ್ಳಿಯೆಂದು ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟು
ರಾಜನು ಮಾಡಿದ ವಾಗ್ದಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಿರಂಗ
ವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಥಕವನ್ನೇ
ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ರಾಜನು
ಮಣಿದು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮದುವೆಮಾಡಿದ"

ಹೀಗೆ ರಾಜನಿಗೆ ವಹನಭಂಗವಾಗುತ್ತಲೇ ಬೇತಾ
ಳವು ಶವದೊಂದಿಗೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮರದ
ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡತೊಡಗಿತು.





ಮಂಚನೆಗೆನಂಚು

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನುದಾರ ನಿದ್ದೆ. ಅವನು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿ, ಊರವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳಿತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವನೆಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನಾದುದರಿಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅತೀ ಮುಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದ್ಲನೆಯದಂತೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ದುಷ್ಟ ಆಭ್ಯಾಸಗಳೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡುವು. ದುಷ್ಟರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ವಿಚುರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಒಂದು ಸಾರಿ ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗನು ನೆರೆಯ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ದನವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚುರ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಣವು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಬಡ್ಡೀ ಲೇವಾದೇವಿಯವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನಗೆ ಐವೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಬೇಕೆಂದೂ, ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಬಡ್ಡಿ ಕೂಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಜಮೀನುದಾರನು ಗುರುತಿನವನಾದುದರಿಂದ, ಅವನ ಮಗನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ

ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, "ನೋಡಯ್ಯಾ, ಐವೂರು ಒತ್ತೆಯೆತ್ತುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಿಯಮ. ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಒತ್ತೆಯೆತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು" ಎಂದನು.

ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, "ಅಯ್ಯ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈ ಸಣ್ಣ ಬಾಕುವಿನ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ಕೊಡಿರಿ" ಎಂದನು.

ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಆ ಬಾಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಐವೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟನು.

ಮುಂದೆ ಒಂದುವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಜಮೀನುದಾರನು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಆಮೇಲೆ ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗನಿಗೆ ಯಜಮಾನಿತಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಅವನು ನೆರೆಯೂರಿನ ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಡುವ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಾಲವು ಸರಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಆ ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಆ ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಊರಿನ ಅಗಸೇ ಜಮೀನುದಾರರ ಮನೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುವವನೂ ಅವನೇ.

ಒಮ್ಮದಿನ ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅಗಸಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬಾಕುತ್ತು. ತೀರಹೋದ ಜಮೀನುದಾರರ ಮಗ ತನ್ನ ಬಾಕನ್ನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಬಾಕು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತೋ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಚಕ್ಕ ಜಮೀನುದಾರ ಹಣ ತಂದು ಬಾಕನ್ನು ವಾಪಾಸು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು" ಎಂದನು.

ಆ ಅಗಸ ಮರುದಿನ ಜಮೀನುದಾರನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗನ ಹತ್ತಿರ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಮೀನುದಾರರ ಮಗನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವನು ಜಮೀನುದಾರನ ಸಾಲ ಏನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಾ ಗುಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದನು.

"ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಬೇಗನೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು

ತೀರಿಸಿ, ನಾನು ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಬಾಕು ವಾಪಾಸು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಬಂದೆ" ಎಂದ ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗ.

"ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೇನು ಬಾಕು?" ಎಂದು ತನಗೆ ನೆನಪಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೇಳಿದ ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ.

"ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟದ್ದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿರಬಹುದು? ಬಾಕು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಏನೂರು ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅದು ನಮ್ಮ ತಾತನ ಕಾಲದ ಬಾಕು. ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಗೌರವ ಚಿಹ್ನೆಯದು. ಅದು ಕಳೆದು ಹೋಯಿ ತೇವರೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರಂಡ ತುಂಬೇಕಾ ದೀತು!" ಎಂದ ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗ.

ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ, 'ಮೋಡುತ್ತೇನೆ ಮೊನ್ನೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಹುಡುಕಿದಾಗ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಕಳೆದುಹೋದರೆ ನಷ್ಟ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಎಲ್ಲಿ ಸಾಲಪಡೆದ ಅನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಪೂರಾ ತಂದಿದ್ದೀರಾ?" ಎನ್ನಲು "ತಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಗುಟು ಮುಂದೆ ಚಾಚಿದ ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗ. ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ, ಬಿಟ್ಟಿಗಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಕನ್ನು ತಂದು ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗ ಮುಖವನ್ನು ಬಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ.



೧೫. ಪ್ರತಿಭಾಷಣದ ಮಹತ್ವ

ಪ್ರತಿಭಾಷಣದ ಮಹತ್ವವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಗಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಭಾಷಣವು ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಭಾಷಣವು ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.



“నవ్వే మన సంకల్ప మూడినందుకంటే అది
భగవంతుని సహకారంపైనే మేలందరే యావ
త్తీరమిప్పుడు నిలిచిపోయారు. భగవంతుని సహకార
మిందెవరే సంకల్పమనే బట్టి కాయో కులదా
లమిందొక్కరినీ అదే నిలుపు యోగిస్తున్నాడు. అందు
వలననే దేవతలన్నీ మరలయి పోయాయి.”

ಈ ಬಗ್ಗೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು
ಕೊಡಲಿವೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ರೂಪಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಭವಿಷ್ಯ. ಅಂತಹ
ಪದವಿವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನೊಬ್ಬ ವಿಶಾಲ ರಾಜ
ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರು. ಪ್ರಕೃತ ರಾಜ
ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಂಗ ವೈಯಕ್ತಿಕ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಇದ್ದರೂ ಸುಪ್ರಸಂಗ
ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅನುಭವವನ್ನು ಸುಮಾರು ಕೊಡ
ಗಿತ್ತು. ಈ ಅನುಭವವು ಮುಕ್ತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ವೇಳೆ ಕೊಡುವ ರಾಜನು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರ
ತು ಹಾಗೆ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕಷ್ಟ
ಕಾರಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆಯೇ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆ
ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಅರ್ಥಿಕ
ವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಉದ್ವಾರ
ಗರ್ಭ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಸೈನಿಕ ಬಲವೂ ನಿರುತ್ಸಾಹ
ಗೊಂಡು ಬೀದಿ ವಾಯಿತು. ಒಗ್ಗಿಬೀದಿ ಪುಕಾರ
ಗೊಂಡ ಮಹಾತ್ಮನೂ ಹೊರಟವು. ಇದು ನೆರೆದೇ ಬ
ದಲೂ ತೀರಲಿಲ್ಲ. ನೆರೆದೇ ಬರ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರ
ದುದಕ್ಕೂ ದೇಶವನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸೈನಿಕ
ಬಲವು ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯರ್ಥ ತ್ರಿರುವುದೂ ಚಾರರಿಂದ
ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಮಳೆಯು ಕೊಂಡಿತ್ತು ಸುರ
ವೂರ ಸುರಗೊಡಗೊಡಾಯಿ ತೆಂದು "ಮೊದಲ" ಓಡಿ
ಯಿತು. ತನಗೆ ಉಪದೇಶವಾದಿವ ಗುರುಪುತ್ರ ಸಿಂಹ
* * * * * ಈ ಅನಾಯಾಸದಿಂದಲೂ ಸುಖವೂ

[illegible]

“ರಾಜಾ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ವಸತಿದೇವತೆ ಎಲೆ ಎಲಾಹವು. ನಾನಾಗಿ ಹೊಂದಿ. ಅದನ್ನು ನಂಬಿ. ಹೀಗಾಗುವೆನು” ಎಂದ ಸುಮಂತ್ರ.

ಮೂಲದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಕೆಳಗೆ, ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ
 ಕೆಳಗೆ, ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ
 ಕೆಳಗೆ, ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ



ಮನಸ್ಸು ವಿಮುಕ್ತ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಶುಭವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?" ಎಂಬ ಸುಳುವಾರ.

ಈ ಮೊತ್ತ ಕೇಳಿ ಸುಮಂತ್ರನಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಶತ್ರು ಉಪದೇಶವು ಇಂತಹ ವಿವರೀತಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡುವುದೇನು ಅವನು ಊಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತೋರದೆ, ಅವನು ರಾಜಗುರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಚನ ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ರಾಜಗುರುಗಳನ್ನು ಕರತರಲು ಸೇವಕನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಬಹಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ರಾಜಗುರುಗಳೂ ಸುಳುವಾರನೂ ಸಂಧಿಸಿದರು. ರಾಜಗುರುಗಳು ಸುಮಂತ್ರನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿ, ಕರನಿಗೆ ನಕ್ಕು, "ಹೀಗೇನು ? ನೀವು ಸುಳುವಾರನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶಗಳು ಒಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮೆಟ್ಟು ಎಂದು ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಉಪದೇಶಗಳು ವೇದಾಂತ

ಗಳಿಗೆ ಮೂರತು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗಂತೂ ಅಂತಹ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು. ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸುಳುವಾರನನ್ನು ನೋಡಿ. "ರಾಜಾ, ಕೇಳು, ರಾಜನಾದವನಿಗೆ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುಭವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ, ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಚನಕೊಂಡು, ವಿವರೀತವಾದ ಕೋಪ ಒಂದು ನೀನು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಟ್ಟಿ ಆದುದೋ. ರಾಜನಾದುದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ತಡೆಯುವವರಾರಿಲ್ಲ. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನವಿಟ್ಟರೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿಸಲು ಸಿಕ್ಕಿಯಾಗದು. ಆದುವರಿಂದ ಮಡುಕೆ ನಿಂದ ನಿನಗಿರುವ ರಾಜಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೋರಿಸಬಾರದು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರವರ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಂಶಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು." ಎಂದರು.

ರಾಜಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನೊಳಗಿನ ಸತ್ಯವು ಸುಳುವಾರನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದಿತು. ರಾಜನಾಗಬೇಕಾದವನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ತನ್ನಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮಂತ್ರನು ತಿಳಿದು, ಕ್ಷಮಿಯಾಚೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಆಮೇಲೆ ರಾಜಗುರುಗಳು ಸುಳುವಾರನನ್ನು ಕುರಿತು. "ನೀನು ರಾಜನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವ್ಯವಹರಿಸುವೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಇವಿರಿನಲ್ಲಿ ವಿಂದಿಸಲಾರರು. ನಿನ್ನಿಂದ ಬಹುವಾಸವಡೆಯ ರಿಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಇಂದ್ರನೆಂದೂ ಚಂದ್ರನೆಂದೂ ಹೊಗಳುವರು. ಆವರೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡವರೆಂದುಕೊಂಡು, ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬುದ್ಧಿಹೀನತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರಾರೂ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಲ್ಲ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾರೊಬ್ಬರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗ

ಹಾಕಲು. "ನೀನು ವಾಚ ರಾಜಧತ್ತಿಯನ್ನೇ ಪಾಸ್ಕು
 ಒಂದು ಕೊಂಠಿಸುತ್ತೀಯೆ. ಈ ರಾತ್ರಿ, ಅವನ
 ಮನೆಗೆ ನಾವು ಮೆವೆ ಒದಲಾಯಿರಿಕೊಂಡು
 ಹೋಗೋಣ" ಎಂದರು.

ಅದರಂತೆ ರಾತ್ರಿರಾತ್ರಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮೆವೆ ಒದ
 ಲಾಯಿರಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ
 ಹೋದರು. ನೆರೆಯ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಂದವರನ್ನು
 ಹೇಳಿದ ಕೊಡಲೇ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಬರಿಗೆ ಆ
 ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಮನೆಮಾಸ್ತಿ ಅಶ್ರಯವತ್ತಾ. ಆತಿಥ್ಯ
 ವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಆದರಿಸಿದನು.

ಆಮೇಲೆ ಲೋಕಾಭಿರಾಮನಾಗಿ ಮೂಡಾಡುತ್ತ,
 ರಾಜಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಂದಿಗೆ ದೇಶದ
 ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಕೊಡಲೇ
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟುಬಂದು, ಆಮೇಲೆಗೊಂಡ
 ವನ ಪಾಗಿ ಆ ದೇಶದ ರಾಜನನ್ನು ಬೈದಾಡ
 ತೊಡಗಿದನು. ಈಗ ರಾಜ ಪ್ರಸಾದ ಮಹಾರಾಜರ
 ಹುಡುಗು ಕೊಡಲು ಹುಟ್ಟಿದವನೊಂದು, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ

ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತ, ತಾನು ಸಿಗಾಣೆ ಬಿಡು "ತೆ
 ಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಅವನು ನಂದಿಸುವವನನ್ನು ಕೇಳ
 ಸುಕುಮಾರನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತನ್ನ ಕೊಂಬವನ್ನು
 ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ರಾಜನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ದಂಡ
 ಕೊರಿಸುವಾರದೊಂದು ರಾಜಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂ
 ದನ್ನು ಅವನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಮೆ ಹೊತ್ತಿರಲ್ಲಿ ರಾಜಗುರುಗಳೂ
 ಸುಕುಮಾರನೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳ
 ಕೊಳ್ಳುವೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟರು ಆಗ
 ಸುಕುಮಾರನು ರಾಜಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ "ಈ
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿವೇನೆ. ದಿನಾ
 ಅಸ್ತಾನದ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಂತಿರುತ್ತಾ
 ನೆಯೇ ಹೆಳು ನನೂ ಮಾಡಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊ
 ರಿಂದ ಇವನಿಗೇನೂ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ
 ಎಂದು ನಾನು ಅದೇಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ
 ಬಂದು ನೋಡುವಾಗ ಸಂಭಾವನೆ ದಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ?
 ಅದಾದರಿದಲೇ ಇವನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ





ಕೋಪವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿದನು ನೀವು ಜತೆಯಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ? ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ” ಎಂದನು.

“ಇದರಿ, ನಾಳೆ ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಮೇಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಸದೆಯುವುದೆಂದು ನೋಡುವಾ.” ಎಂದರು ರಾಜಗುರುಗಳು.

ಅದರಂತೆ ಮರದಿನ ರಾತ್ರಿ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅವರಿಗೆ ಮಯೋದ ಮಾಡಿ, “ಯೋಕೋ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೇ ಎದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಏನು ಕಾರಣವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಕೂಡಲೆ ರಾಜಗುರುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕುಳು ದೂರನು ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ, “ಇವನನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೊಂದಿರಿ? ಈ ಮೇಷದ ರಾಜ. ನೀವು ಮೇಷದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಇವನಿಗೆ ನಿನ್ನೆದೇ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ತನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆ ನಂದಿಸಿದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲೆ ಮುಡುಕಿ ಕೂಡಿದ, ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ದ ರಿಂದ. ಹೊರಟೆವು.” ಎಂದರು. ಸುಕುಮಾರನೂ ತನ್ನ ಮಾರುವೇಷವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು, “ತಾವು ಪ್ರಭುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯದ ನಿನ್ನ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿ. ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಾದ ನಾನು ತಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಯೋದ ಮಾಡ ರಾರದೆ ಹೋದೆ” ಎನ್ನುತ್ತ ರಾಜನಿಗೆ ಬಂದು ಕೀಳ ವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟನು.

ರಾಜಗುರುಗಳು ನಕ್ಕು, “ಎನಯ್ಯಾ ಹುಚ್ಚು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ! ಇನ್ನೂ ನೀನು ಎಷ್ಟೇ ಮಯೋದ ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಗದು. ನೀನು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜನನ್ನು ಆದನ ಎದ್ದರಿನಲ್ಲೇ ನಂದಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದುಕೊಂಡೆಯಾ? ಎಂದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಹೆವರದೆ, “ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೆದರಿ ನಾನು ಈ ಮಯೋದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನಾಳುವ ರಾಜರ ವಿಷಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಾಗಿ ನನಗೆ ಕೂಡದೆ ಹೋದರೂ ಅಸ್ಥಾನದನ್ನು ಗೌರವಿಸುವವನು ನಾನು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ತಪ್ಪು ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮೇಷದ ರಾಜನನ್ನು ಅಗೌರವ ಪಡಿಸಿದರೆ ನಾನು ನನ್ನನ್ನೇ ಅವಮಾನ ಪಡಿಸಿದಂತೆ. ರಾಜನ ಗುಣವು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಲೆಂದು ಕೋರುತ್ತ, ಅವರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ದಿನಾ ಅಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಇರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊಗಳಲಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನನಗೇನೂ ಸಂಧಾವಣೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪಕ್ಕ ಮೇಷ ಮಂತ್ರ ಸ್ವರ್ವಕವಾಗಿ ಅಶೀರ್ವಾದ ಹೇಳಿ ಬಂದು

ವಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಈ ಮೃತ್ತಿನನ್ನೂ ನಾನು ವಿಡಲ್ವೆ" ಎಂದು.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸುಕುಮಾರನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆ ದಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದು ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ರತ. ಆಗ ರಾಜಗುರುಗಳು "ಸುಕುಮಾರಾ, ಈಗ ? ಜವಾಬ ರಾಜಭಕ್ತನನ್ನು ನೀಡಿವೆಯವ್ವೆ ! ಅಂತಹವನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗಲೇ ನೀನು ಸಂತೋಷ ಪಡೆಯೆ. ಕೂಡವರ ಹೋಗಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಹುರುಳಿನಿಂದ ಮಾತುಗಳೇ" ಎಂದರು.

ರಾಜಗುರುಗಳು ಮತ್ತೂ ಹೇಳಿದರು "ಮನುಷ್ಯನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟವನಾದರೂ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬನಿಂದಲೂ ಕರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಜನು ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ಕರಿತುಕೊಳ್ಳು ವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇನು."

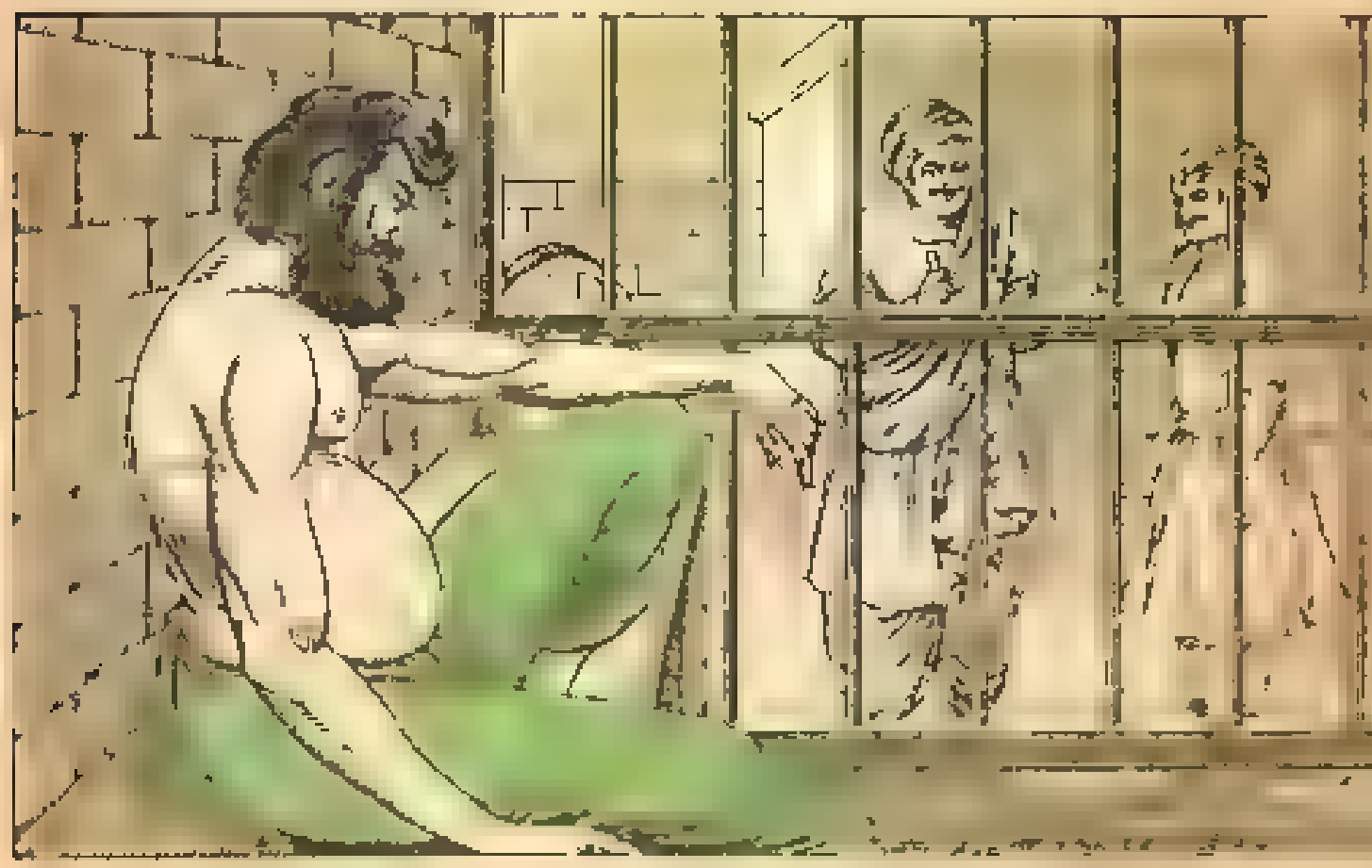
ಈ ಮಾತು ಸುಕುಮಾರನಿಗೆ ಅಸುವರ್ಭವವಾಗಿ "ಅದು ಹೇಗೆ? ಇನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅವರಾಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕರಿತು

ಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದೇನಿದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ "ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮರುದಿನ ರಾಜ ಗುರುಗಳು ಸುಕುಮಾರನನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅವರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಕುಮಾರನಿಗೆ ಕಳ್ಳ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಲಾಭವ ದಿಂದ ವಿತಹ ಒದುರೆಯನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದನು ಕೊಂಡು ಕ್ಷಾಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದನು.

"ಇವನ ಹತ್ತಿರ ಕುಮಾರನನ್ನು ಕರೆಯುವ ಎದ್ದೆ ಕರೆಯಬೇಕು" ಎಂದು ಸುಕುಮಾರನು ವೈಯ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು.

"ಹಾಗಲ್ಲ, ವಿತಹ ಮೊಸ ಕುದುರೆಯನ್ನಾದರೂ ಬಾಗಿ ಪಡೆದಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಜನು ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ಬೇಕು ಕ್ಷಾಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿ ವಂತಹ ಒದುರೇ ಸವಾರಿಯನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು." ಎಂದರು ರಾಜಗುರುಗಳು ಗಂಭೀರರಾಗಿ.

ಅದರಂತೆ ಅನೇಕಬಾರಿ ರಾಜನ ಕೋಶಾಗಾರ ವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಧನವನ್ನು ಕದ್ದ ಕಳ್ಳನ ಹತ್ತಿರ, ಬಲ



ವಾದ ಕಾವಿರೂಪ ಭವಿಷ್ಯೋಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸು
ಮಕಹ ಮೆಚ್ಚಿಯನ್ನ ಕಲಿಯಬಹುದೆಂದು ರಾಜ
ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳನೊಬ್ಬರೂ
ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸವೊಂದನ್ನು ಇರುವುದೆಂದು
ಹೇಳುತ್ತಾಹೋದರು

ಕಡೆಗೆ ಕಾರಂಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬ ಅವರಾಧಿ
ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವನ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತ, "ಇವನ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯ ಪಡೆದವರು ಯಾರೂ ಇರ
ಲಾರರು. ಇವನು ಶನಿಗೆ ಮೇಲು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ
ಕೂಡಾ ಕೇಡು ಬಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕೃತಜ್ಞತೆಯೆಂಬುದು
ಇವನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕದು. ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
ವಿವಿಧ ತೋರುಪುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ.
ಇವನು ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ.
ಎಷ್ಟೋ ಮನುಷ್ಯರು ಇವನಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದು
ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದನು.

"ಇಂಥವನನ್ನು ಮೋಡಿ ವಿನಮ್ರ ಕಲಿಯ
ಬಹುದು ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಸುಕುಮಾರ.

"ಮನುಷ್ಯನು ವಿನೋದ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು
ಇವನಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದಲ್ಲವೆ ?" ಎಂದರು ರಾಜ
ಗುರುಗಳು ಕೂಡಲೆ ಸುಕುಮಾರನು ಗುರುಗಳಿಗೆ
ಕೈಜೋಡಿಸಿ "ನೀವು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಅಕ್ಷರಶಃ
ವಿಷಯ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

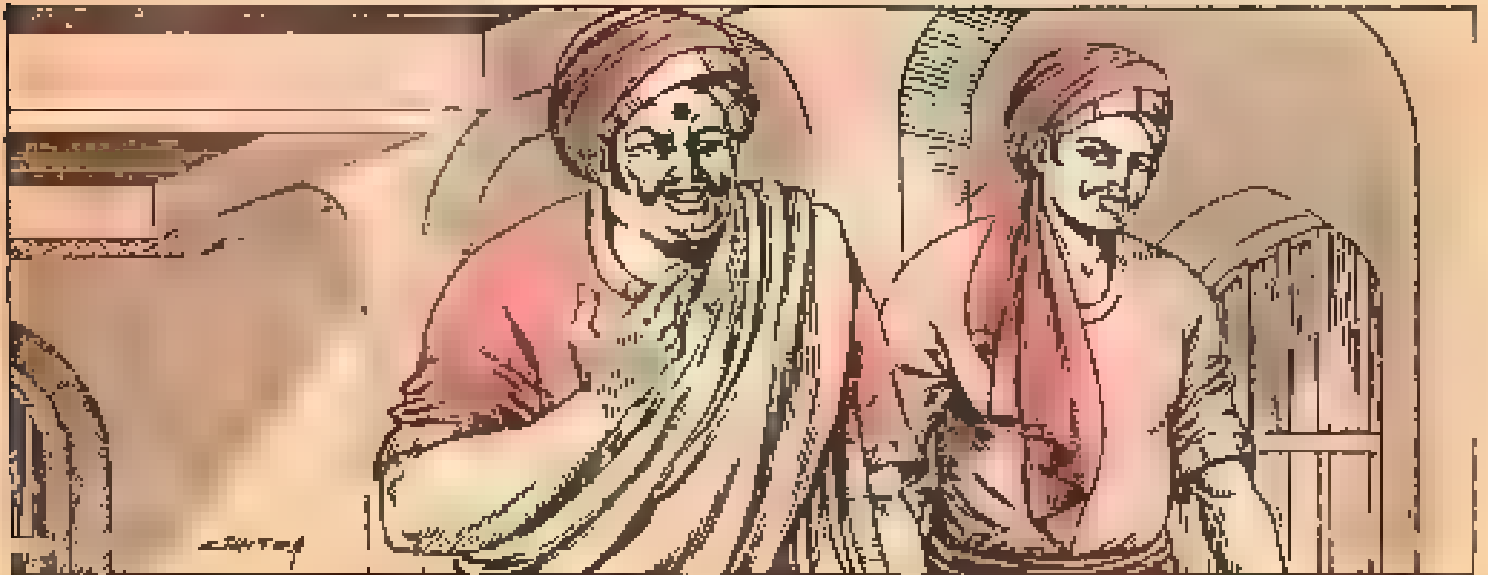
"ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ ಈ ಅವರಾಧಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ
ಈ ಕಾವಲು ವಿತಕ್ಕ ಗೊತ್ತೇ ?" ಎಂದು ರಾಜ
ಗುರುಗಳು ಕೇಳಿದರು.

"ಇವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ
ಅಪಾಯದಲ್ಲವೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ." ಎಂದ ಸುಕುಮಾರ.

"ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಭಗವಂತನ
ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕಷ್ಟೆ ? ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ
ಭಗವಂತನ ಸಹಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರು
ವಾಗ, ಅವರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಕಾವಲು ಕಾಯುವುದನ್ನು
ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಹಾಕದೆ ಮನುಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ
ಹಾಕಿರುತ್ತೇವೆ ?" ಎಂದು ರಾಜಗುರುಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆ
ಮಾಡಲು ಸುಕುಮಾರನು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

"ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದುದಕ್ಕೆ ಭಗ
ವಂತನ ಸಹಕಾರವಿರಲಾರದು. ಅಮಾದರಿಂದಲೇ !"
ಎಂದರು ರಾಜಗುರುಗಳು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಕುಮಾರನು ರಾಜಗುರು
ಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ರಾಜನೀತಿ
ಯನ್ನು ಕಲಿತನು. ರಾಜ್ಯಪಾಲನೆ ಸುಗಮವಾಗಿ
ರಾಜ್ಯವು ಬಲವಾಯಿತು. ಶತ್ರುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಮೊದೂಡಿದರು. ಅಮೇಲೆ ಅವನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ತುಂಬ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ತಂದೆಯನ್ನು ವಿನೂತಿಸಿದ
ಮಗನೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನೂ ಪಡೆದನು.





ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು

ನೋಯರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಚಂದನವುರವೆಂಬ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಮಂತ್ರನೊಬ್ಬ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ರಾಜನಿಗೆ ಅರವಿಂದಫಟ್ಟನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಮುದ್ದನು. ಒಂದುಕಾಲ ರಾಜನು ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಮುತಾಡಲು ಮಂತ್ರಿ ಅರವಿಂದ ಫಟ್ಟನನ್ನು ನೆರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಚಂದನವುರದ ಮನೆನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೆಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ರಾಜಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾರಾಗೆಣಿಗಿಂತೂ ಅನೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಮಂತಿನ ಎಂಬ ದೇವದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿ, ಕುದುರೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಸುಮಂತ್ರನು ಮಂತ್ರಿ ಅರವಿಂದ ಫಟ್ಟನೊಂದಿಗೆ "ನೀವು ಶಮಂತಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಆನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬದಲಿಗೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತರಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಆ ರಾಜನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ನೀವು ಸಮರ್ಥರು" ಎಂದನು.

ಅದಂತೆ ಅರವಿಂದಫಟ್ಟನು ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಶಮಂತಿನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು

ಆನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದನು. ಶಮಂತಿನ ರಾಜನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಅದಿಫಟ್ಟನು ಅರವಿಂದಫಟ್ಟನನ್ನು ಒಂದುದಿನ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತಿಥಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅರವಿಂದಫಟ್ಟನು ಒಪ್ಪಿ ಅವನ ಮನೆಗೆಹೋದನು.

ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೋಣಾಳಿ ರಾಮವಾಗಿ ಮಾತಾಡ ಕೊಡುವರು. ಆಗ ಅದಿಫಟ್ಟನು ಅರವಿಂದಫಟ್ಟನೊಂದಿಗೆ "ನಮ್ಮ ರಾಜನನ್ನು ಕೈಯೊಳಗಿನ ಕೆಲಸವೆಂಬೆ. ನನ್ನ ಮಾತೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮೇವವಾಳ್ ನಾನು ನಂದಿ ಅಂದರೆ ಅವನು ನಂದಿ ಅನ್ನವನು. ಕಂದಿಯೆಂದರೆ ಅವನು ಕಂದಿ ಯೆನ್ನುವನು" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತನ್ನು ಅರವಿಂದಫಟ್ಟನು ನಂಬದೆ, "ಹಾಗಿರಲಾವದು" ಎಂದನು "ಮೇವವಾಳ್ ನೀವು ಸ್ವಯಂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈದಿನ ಸುದ್ದಂ ಕಾಲ ನಾನೂ ರಾಜನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಗುತ್ತದ ವರೆಗೆ ಗಾಳಿ ಸಮರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅದಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನಂಬುವೆ



ದೇವಿ ಕನ್ನಡ ನೋಡಿ" ಎಂದ ಅದಿಲ್ಲ
ಅಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅರಸವಿಟ್ಟು ಶತ್ರು ಸೇವಾ
ನೋಡಿ ಆ ಗುಡ್ಡದ ಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು
ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಹೊಳೆ ಸಂತಾನ ಕೃಷ್ಣ ಹೊಕ್ಕ
ಗಿಡಾ ಕೆಲವೇಳೆ ಮೊಳುಕೊಂಡು ಮೂವತ್ತೊಂ
ಮಾ ಅದಿಲ್ಲದೂ ಒಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಮೂ
ಅದೂ ಅದರ ಸಮೀಪ ಅದಿಲ್ಲದೂ ಶತ್ರು
ಕೆಲವೇಳೆ ಇದ್ದು ರಾತ್ರಿಗೆ ಒಂದು ಮೂಳೆ
ಮೂಳೆ ಹೋದಿ. "ಮೂವತ್ತೊಂ ಕಟ್ಟಿ
ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋದಾ" ಎಂಬ ಸಿಂಹದ ಏಷ್ಯ
ರಾತ್ರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ ಬೇ
ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ರಾತ್ರಿಗೆ ಹೋದಿ. ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು
ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸತ್ರು ಒಬ್ಬರ ವಜ್ರ ಮೂಳೆ
ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ
ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ

'ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಆ ಹೆಚ್ಚಿನ
ಎಷ್ಟು ದಪ್ಪವಾಗಿದೆ!' ಎಂದನು.

"ಹೌದು ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರಿಯಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ
ವಾನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ." ಎಂದ ರಾಜ.
ಅಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ
ನೋಡಿದ್ದ ಅರಸರನ್ನು ಅದರ ಸೇವಾ
ಕೆಲವೇಳೆ ಅಕ್ಕಾಕ್ಷಣವಾದರು. ಅರಸರನ್ನು
ಅದಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದ ಅದಿಲ್ಲದ
ಮೊಟ್ಟ ಮೂಲಕ, ಅದಿಲ್ಲದ ಸಿಂಹದ ಮೇಲೆ
ನಿಶ್ಚಯವಿಟ್ಟನು.

ಅದಿಲ್ಲದ ಅರಸರನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲೆ
ಬಂದು. ಅರಸರನ್ನು ನೋಡಿ "ನೋಡಿದಿರಾ
ಶತ್ರು ಕಟ್ಟಿ?" ಎಂದ ಸತ್ರು. ಅರಸರನ್ನು
ನೋಡಿದ್ದ ಸಿಂಹದ ಮೇಲೆ "ಹೋದಿರಾ ನೋ
ಶತ್ರು ಸೇವಾಕಾರಿಯಾಗಿ ಸತ್ರು ಒಬ್ಬ ಅರಸ
ಅದರ ಸತ್ರು ರಾತ್ರಿಗೆ ಹೋದಿ. ಅದರ ಸತ್ರು
ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕೆಲವೇಳೆ ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ
ರಾತ್ರಿ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ಸತ್ರು ಮೇಲೆ
ಗುರು ಭಕ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಸತ್ರು ಕಟ್ಟಿ
ನಿಮಗೆ ಹೋದಿತ್ತೇನೆ." ಎಂದನು.

"ನೋಡಿದಿರಾ" ಎಂಬ ಅದಿಲ್ಲದ ಅರಸ
ನೋಡಿದ್ದ ನೋಡಿಗೆ ಹೋದಿ. ಇಬ್ಬರೂ
ಚಂದನವೃಕ್ಷವನ್ನು ನೋಡಿದರು

"ಹೂ ರಾತ್ರಿಗೆ ಹೋದಿ ಮೂಲಕ ಹೋದ
ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಸತ್ರು ಮೂಲಕ ಹೋದ ಸತ್ರು
ಮೂಲಕ ಹೋದಿ ಎಂಬ ಅರಸರನ್ನು ಅರಸ
ನೋಡಿದ್ದ ಸತ್ರು ಹೋದಿ. ಅರಸರನ್ನು
ನೋಡಿದ್ದ ಸತ್ರು ರಾತ್ರಿಗೆ ಹೋದಿ. ಸತ್ರು
ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ರು ಮೂಲಕ ಹೋದಿ ರಾತ್ರಿಗೆ
ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ರು ಹೋದಿ.

ಎಣು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ. ನೀವು ಹೊಸದ ಕೆಲಸ
 ಏನುಮಾಡು ? " ಎಂದು ರಾಜನು ಅರವಿಂದಭಟ್ಟ
 ನನ್ನು ಕೇಳಿದನು. " ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೇ
 ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಠಿಣ
 ಒಹಳ ಬಾಧೆಯಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ
 ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆ ? ಒಂದಿ
 ಯದೆಯೇ ನಿಗಿ ? ದೂವ ಮೂತನನ್ನೇ ? ಕಳು
 ಹಿಸದೆ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಾನು ಹೊರಟಿದ್ದೇ
 ತಪ್ಪು. ನಿನಗೆ ವಯಸ್ಸು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಒಂದಿ ಬೆಳೆಯ
 ರಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರ
 ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ನಿಗಿ " ಎಂದನು.

ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ತಲೆ ಅಡಿಸಿ
 ಕಿರುನಗೆ ನಕ್ಕುವಷ್ಟು ತೆರೆಯ ಸುದಿಸಂದ ನೋಡಿ,
 ಅದಿಭಟ್ಟನಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆಯಾದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅರವಿಂದಭಟ್ಟನು ಈಚೆಗೆ
 ಬಂದು ಅದಿಭಟ್ಟನೊಂದಿಗೆ " ನಾನು ನಿಮಗಿಂತ
 ಹೆಚ್ಚಿನವನಾದು ಈಗ ಒದ್ದವಿರಾ ? " ಎಂದು
 ಕೇಳಿದು. " ಅವಕ್ಕೆ ಸುರೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ಸೀವು ಒಹಳ
 ದೊಡ್ಡವರು " ಎಂದ ಅದಿಭಟ್ಟ.

ಅದ್ವರಕ್ಕೆ ಅರವಿಂದಭಟ್ಟನ ಸೇವಕನು ಬಂದು
 ತನ್ನ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು
 ಹೋಗಿ. " ಅಯ್ಯಾ, ಕಮಂತಿ ರಾಜನಿಗೆ ಕಡ್ಡು

ಸಲಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಅವರ ಮಂತ್ರಿಗಳ
 ಸೇವಕ ಈ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿದ ಅದುವರಿಂದ " ಎ
 ರಾಜರು ಜೋಳದ ಹೊಲವನ್ನು ಕಡ್ಡಿಸಿ ಹೊಲ
 ವೆಂದೂ, ಹೂರು ಗಾವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಂದೂ ಜಾರು
 ಕೊಂಡಿರಬೇಕು " ಎಂದನು.

ಅದ್ವರಕ್ಕೆ ಅದಿಭಟ್ಟನ ಸೇವಕನು ಬಂದು ಅದಿ
 ಭಟ್ಟನನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು
 ಹೋಗಿ. " ಅಯ್ಯಾ, ಈ ದೇಶದ ರಾಜನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ
 ಕಿವಾದಂತೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸೇವಕನೇ ಈ ಸಂಗತಿ
 ಹೇಳಿದ. " ಎಂದ.

ತಾವು ಮೊಸ ಹೊಂದೆವೆಂದು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ
 ಗಳೂ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಅವೇಕ ಉಕ್ಕಿತು. ಅರವಿಂದ
 ಭಟ್ಟನು ತುಂತುನಾಯ ರಾಜನಿಗೆ ಅದಿಭಟ್ಟನು
 ಮಾಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದನು.
 ಅದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಅದಿಭಟ್ಟನು ಅರವಿಂದಭಟ್ಟನು
 ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿ ಸಮಂತರಾಜನಿಗೆ ಪತ್ರ
 ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಈ ಪತ್ರಗಳ ಫರಿಕವಾಗಿ ಇತ್ತ ಅರವಿಂದ ಭಟ್ಟ
 ನಿಗೂ, ಅತ್ತ ಅದಿಭಟ್ಟನಿಗೂ ಮಂತ್ರಿ, ಪದವಿ
 ಹೊಂದುದುದೂತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೇಶದಿಂದ ಒಹಿಹ್ಯಾರವೂ
 ಆಯಿತು. ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಹೆಚ್ಚು ಲೇಖನ ಭಲ
 ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿತು.





ತ್ಯಲದ್ವೈಷಿಣಿ

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕೂದಲನ್ನು ಸೋಂಕುಪಟ್ಟಿ ಒಬ್ಬಳು ರಾಜಕುಮಾರಿಯಿದ್ದಳು. ಬಹಳ ಸುಂದರಿಯೆಂದು ಜ್ಯಾತಕಾದಪಳು ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಕ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬೆಳಗಿದುದು ಅವಳ ತಲೆ ಕೂದಲು ಅದರಿಂದಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಕೇಶವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವಳ ತಲೆ ಕೂದಲು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಕರಗಿ ಹೊಲಿದು ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದ್ದುವು. ಅವಳ ತಲೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲರೂ ವರ್ಣಿಸುವರು.

ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳಾದುದರಿಂದ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಕೇಶವತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರದ್ವೆಯಿಂದ ಬೆಲೆಪ್ಪಿರುತ್ತಾ ರಾಣಿಯಂತೂ ತನ್ನ ಕುಮಾರಿಗೆ ತಲೆ ಬಾಟ ಕೇಶಾ ಲಂಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ದಾಸಿಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದೆ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಕೇಶವತಿಯ ಸಲಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆ ಮಾತ್ರ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದುದಿನ ಕೇಶವತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ ಗಾಣೆಗರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಎತ್ತುಗಳು ಗಾಣೆ ತಿರುಗಿಸುವುದನ್ನೂ, ಒಣ ಕೊಬ್ಬರಿಗಳು ಗಾಣೆದಡೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನಲಗುವುದನ್ನೂ, ಗಾಣೆದ ಕೆಲಸದಿಂದ

ಎಣ್ಣೆ ಬೊಟ್ಟು ಮೊಟ್ಟಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದಳು. ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ದೂರದಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅಸಹ್ಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆ ಗಾಣೆದ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಹಳ್ಳ ಗಾಣೆದೊಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಶವತಿ ಕಿಟ್ಟನೆ ಕಿರುಚಿ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದಳು.

ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಅರಸುವಾಗ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಬಂದು, ಉಪಚರಿಸಿ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ, ಅವಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ನೆನೆಯಲಿಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವಳಿಗೆ ವಾಂತಿ ಬರುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದಿಸುವ ಅವಳು ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾಗಿ ಪೇಳಿ ನೋಡಿದಳು. ತಂದೆ ಪೇಳಿ ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಅವಳು ಸುತಾರಾಂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಒವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಣ್ಣೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪೇಳಿದರೂ ಅವಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿಯ ಎಣ್ಣೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಅಸಹ್ಯ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು.



"ಅವನಿಂದಲೇ ಅವರ ತಲೆ ನಮ್ಮಿಗೆ ಮೇಲಾ
ಯಿತು" ಎಂದಳು ಕೇಶವತಿ ನೊಸತ್ತಾ.

"ನಗಬೇಡ. ಇರುವೆಗಳನ್ನು ನೋಡು. ಅತಿ
ಚಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದರೂ ಇರುವೆಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ವಾಸ್ತಿ.
ಒಂದು ಚುಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು. ಎಷ್ಟೋ ಇರುವೆ
ಗಳು ಅದನ್ನು ಮುಕ್ತಿ ಕುಡಿದುಬಿಡುತ್ತವೆ" ಎಂದ
ಕಾಂಚನಕುಮಾರ.

"ಹೌದು. ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಾನೂ
ನೋಡಿದ್ದೇ. ಸ್ವಲ್ಪರೇ ಕೂಡಾ ಇರುವೆಗಳು ಮುತ್ತು
ತ್ತವೆ. ಅವನಿಂದ ನಾನು ತಲೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಳ ತುಕಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮುಂದುವರಿದಿರಾ? " ಎಂದು
ಕೇಶವಳು ಕೇಶವತಿ.

"ಕುಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ಇನ್ನು ಬಾಕಿನಿಂದ
ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಂಚನಕು ತೋರಿತು
ಇಂದ್ರಜಾಲವನ್ನು ನೆನೆದ ಕೊಂಡನು ಇಂದ್ರಜಾಲ
ದಿಂದಲೇ ಇವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು

ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡ. "ಅವ ಹೋಗಲಿ ಕೇಶವತಿ.
ನಾವು ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ದಿನ
ಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ ನೆನಪಿರಾ?" ಎಂದಳು.

"ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನು? ಅವೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾದ
ದಿನಗಳು. ಅಟವೇನು? ಓಟವೇನು? ಅವೆಲ್ಲ
ಸುವರ್ಣದಂಥ ದಿನಗಳು!" ಎಂದಳು ಕೇಶವತಿ.

"ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಆ ಬಗೆಯ ಯಾವುದಾದ
ರೊಂದು ವಂದ್ಯ ಕಟ್ಟಿ ಅಡೋಗುವೆ?" ಎಂದು
ಕೇಶವ ಕಾಂಚನಕುಮಾರ.

"ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ? ನಿನಗೇನಾದರೂ
ಹುಚ್ಚೇ? ನನ್ನಿಂದಾಗದು" ಎಂದಳು ಕೇಶವತಿ.

"ನೀನು ಅಡಬೇಡಬಿಡು. ನಾನು ಅಡುತ್ತಾ
ಇದ್ದರೆ ನೋಡಬಹುದಷ್ಟೆ?" ಎಂದು ಕಾಂಚನ
ಕುಮಾರ ಕೇಳಲು, "ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ
ಒಂದೆ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇಂದ್ರ
ಜಾಲ ಎದ್ದೆ ತೋರಿಸು. ನೋಡುವಾ ನನ್ನ
ಪ್ರಭಾವ." ಎಂದಳು ಕೇಶವತಿ.

"ಹೊಸ ಇಂದ್ರಜಾಲ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು
ಪರತ್ತು. ಅದು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದರೆ ನಾನು
ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸ ನೀನು ಮಾಡಬೇಕು" ಎನ್ನಲು,
ಕೇಶವತಿ ಒಪ್ಪಿದಳು.

ಮುಂದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಾಂಚನಕುಮಾರನು ರಾಜ
ಸನ್ನಾ, ರಾಣಿಯನ್ನೂ, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು
ಕೊಂಡು ಇಂದ್ರಜಾಲ ತೋರಿಸಲು ಕೇಶವತಿಯ
ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಒಂದನು ಅವನು ಮೊದಲು ಮೇಲೆ
ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು
ಇಟ್ಟನು. ತರುವಾಯ ಒಂದು ದಪ್ಪವಾದ
ರಟ್ಟಿನ ತುಂಡಿನಿಂದ ಒಂದು ಮಿಾನಿನ ಅಕಾರವನ್ನು
ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆ ಮಿಾನಿನ ಅಕಾರದ ಉದ್ದ
ಮೂರು ಅಗುಲವೂ, ಅಗಲ ಒಂದೂವರೆ ಅಗುಲ
ಲವೂ ಇದ್ದಿತು. ಅವರ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರವೂ,

ಆ ರಂಧ್ರದಲ್ಲೊಂದು ಸಿಂಹಿಯೂ ಬರುವಂತೆ ಕತ್ತರಿ ಸಿದ್ಧವು ಈ ಮೀನಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ರಾಣಿಗೂ ತೋರಿಸಿ, ಕೇಶವತಿಗೂ ನೋಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಮೀರಿ ನಲ್ಲಿ ತೇಲುವಂತೆ ಇಟ್ಟು, "ಕೇಶವತಿ, ಈಗ ನೀನು ಈ ಮೀನಿನ ಬೋಂಬೆಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೂಡರೆ ಉದದೆ ಅದು ಈಜುತ್ತಾ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆಯೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಕೇಶವತಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಆ ಮೀನನ್ನು ನೋಡಿ, ತನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದಳು.

"ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಮಾಡುವುದು ನಿನ್ನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಗೆ ಯಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀಯೆ? ನೆನಪಿದೆಯಷ್ಟೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಕಾಂಚನಕುಮಾರ.

"ಇದೆ. ನೀನು ತೋರಿಸು ನಿನ್ನ ಇಂದ್ರಜಾಲ. ನೀನು ಮಾತ್ರ, ಹೇಗೆ ಕದಲಿಸುವೆಯೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಳು ಕೇಶವತಿ.

ಕಾಂಚನಕುಮಾರನು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸೀಸಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಒಂದು ದ್ರವದ ಒಂದು ಚುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಮೀನಿನ ಮುಳ್ಳದಲ್ಲಿದ್ದ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದನು. ಅಗ ರಟ್ಟಿನ ಮೀನು ಅದರಷ್ಟಕ್ಕೆ

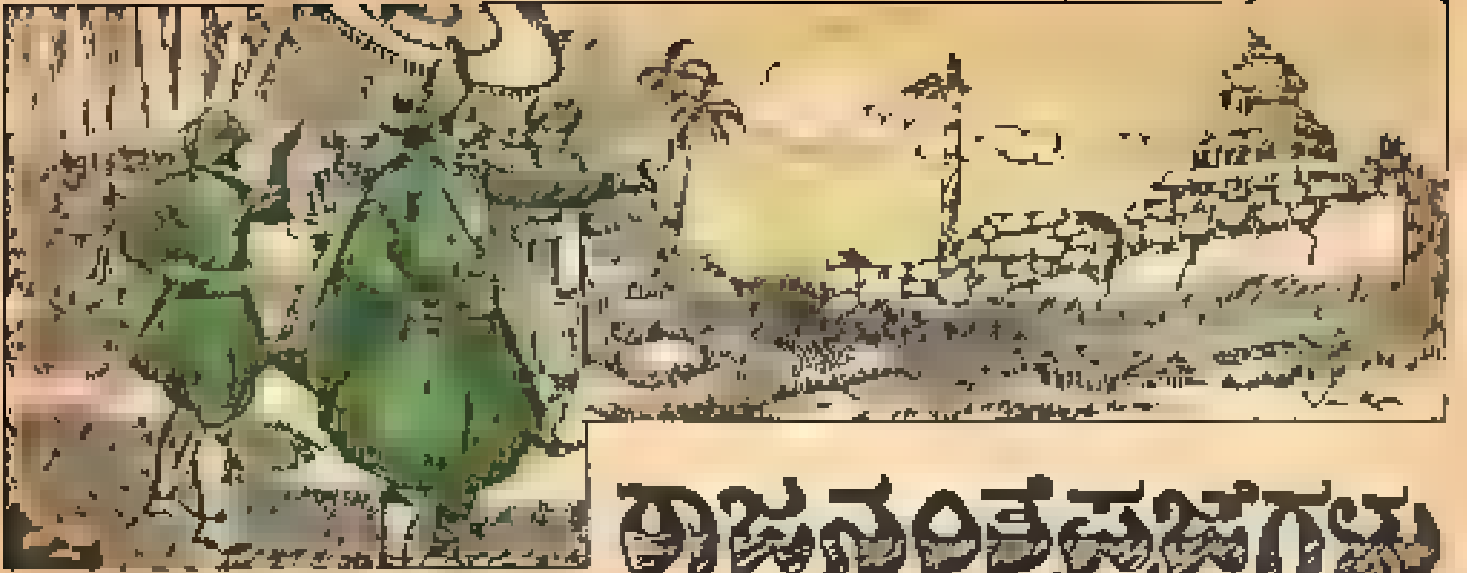
ಅದೇ ಈಜುತ್ತಾ ಅಬೆಗೂ ಈಜೆಗೂ ತಿರುಗತೊಡಗಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು.

ಕೇಶವತಿ ಕೂಡಾ ಅನಂದದಿಂದ ಕಿರುನಗು ಮಗುತ್ತ ಕಾಂಚನನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಹೌದು. ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆಯಲ್ಲಾ" ನನ್ನನ್ನು ಕನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

'ಇಕೋ, ಈ ಸೀಸೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಅದ್ಭುತವಾದ ದ್ರವದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ರಟ್ಟಿನ ಮೀನು ಈಜಾಡಿತು. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಅದ್ಭುತ ದ್ರವವನ್ನು ದಿನಾ ನೀನು ನಿನ್ನ ತಲೆ ಕೂದಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸೀಸೆಯ ದ್ರವ ತೀರಿದ ಕೂಡಲೇ, ಬೇರೆ ಸೀಸೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರಿತಾನೇ?" ಎಂದ ಕಾಂಚನಕುಮಾರ.

'ಹಾಗೇ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಕೇಶವತಿ ಆ ಸೀಸೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನೂ ರಾಣಿಯೂ ಒಬ್ಬರ ಮುಖವನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿ ನಕ್ಕರು. ಆ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸುಪಾಸಣೆ ಸೇರಿಸಿದ ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆಯೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆ ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆಯು ಚುಕ್ಕೆಯಿಂದಲೇ ರಟ್ಟಿನ ಮೀನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿತ್ತು. ಅದೇ ಈಗ ಮಗಳ ತಲೆ ಕೂದಲಿಗೂ ಚೆನ್ನ ಮಾಡತೊಡಗಿ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿತು.





ಶಿವನಂತಪ್ರಜಗಳು

ಅದೋರುಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ರಾಜನಾದ ವಿಕ್ರಮಸಿಂಹನು ಪ್ರಜಾ ಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಕಳಿ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಕಾರಣ ಪೆಸೆಂದರೆ ಅವನೇ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರು. ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ನೃಪನವ ರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯವು ಸುವಿಶಾಂತಿಗೊಂಡ ಕುಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು.

ಒಂದುಸಾರಿ ವಿಕ್ರಮಸಿಂಹರಾಜನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂರು ಮೂಲೆಯ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಲಯವಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಅದರ ಪೂಜಾರಿ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸಹ ವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆತ್ಮಚ್ಛದರಿಯಿದ್ದ ಆ ಪೆವಾಲಯ ಈಗ ತುಂಬ ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಆ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಖರ ಮಗ್ಗನಾದ ರಾಜನಿಗೆ, ಹೇಗಾದರೂ ಆ ಪ್ರಾಚೀನವನ್ನು ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿನ

ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೋರಿತು. ಅವನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚು ತಗಲುವುದೆಂದೂ, ಅದರಿಂದ ವಿಜಾನೆ ಒಡವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆಲಯವನ್ನು ಚೀನೋಗವ್ವಾರ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗದು. ಅದರ ಏತೆಗೆ ಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಸ್ವತ್ತು ಮತ್ತೆಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಯಾತ್ರಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕಾ. ಚಾವಡಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಲಯಕ್ಕೆ ಖ್ಯಾತಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೂ ರಾಜನ ವಿಜಾನೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, "ಮಹಾರಾಜರೇ, ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ರಕ್ತ ಸಂಪತ್ತುವಿಲ್ಲ" ಎಂದರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ.

"ಒಂದು ಏಳೆಯ ಕಾಯಗದನ್ನು ಪೂಜೆ ಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತಾ ಮಾಡದೆ ಹಿಂದೂದಿವರೆ, ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಈ ಪೆವಾಲ

ಯಜ್ಞ ಪುಟಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಫಕೀರ ಮೊಲೆಯೂ ಮೃದುವಾಗಿಯೇ ಮೊಲೆಯೂ ಮಹಾ ಹಾಕಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಸಾವಿನ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಹಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ." ಎಂದನು ರಾಜ.

ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಹೇಳಿದರು. ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊಲೆಯೊಬ್ಬರು ಮೂರು ಸಾರು ಬಂದು ಆಮೇಲೆ ಫಕೀರ ಮೊಲೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯೊಂದು ಬಿಡಿತು.

ಒಂದರೂ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹಾಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದರೊಬ್ಬರೂ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಒಂದರೂ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹಾಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದರೊಬ್ಬರೂ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿಗಳು.

1. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹಾಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದರೊಬ್ಬರೂ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಒಂದರೂ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹಾಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದರೊಬ್ಬರೂ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿಗಳು.



ತಾ. ಧನಕರ ಮೊಲೆ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ
ನೆಂದು ಅವರು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಆದರೆ ತೆರಿಗೆಯ
ಧಾರವನ್ನು ಧನಕರು ಹೊರದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ
ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜನು ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿ
ಗಳೊಂದಿಗೆ, "ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವ
ವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕಟನೆ ಹೊರಡಿಸಿರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ
ಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇರಿಸಿದವರನ್ನು ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ
ಪಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಹಂಗುರ ಹೊಡೆಸಿರಿ"
ಎಂದನು ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ವರದಿಂದ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು, ರಾಜನು ನೋಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು
ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, "ಹಾಗಾದರೆ ದೇವಾಲಯದ
ಪ್ರಸರದ್ವಾರಣಕಾರ್ಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ ತಾನೇ?"
ಎಂದು ರಾಜನನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

"ಇಲ್ಲಯಿಲ್ಲ! ದೇವಾಲಯದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ.
ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ನಾನೇ ಭರಿಸಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಕೇಳುವಿರಾ? ನಮ್ಮ ಈ ಅರ
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತಿ ಅಪಾರ ಧನ ಷ್ಕಥಾ ಖರ್ಚಾ
ಗುತ್ತದೆ. ರಾಜನೂ ಅವನ ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರದ
ವರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇರುವರಲ್ಲದೆ
ದೇವಾಲಯದ ಜೋಗೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಸುಗಮ
ವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿ

ಯುವವರೆಗಾದರೂ ನಾನೂ ನನ್ನವರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಜೀವನವೆಂಬ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ
ಸರಿಯಾದುದು" ಎಂದ ರಾಜ.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆರಗಾಗಿ "ಸರಿ,
ಮಹಾರಾಜರೆ, ನಾವು ಕೂಡಾ ಔತಣ ಒಪ್ಪೋದ
ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಖರ್ಚು
ಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ತಗ್ಗಿಸಿ ದೇವಾಲಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ
ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ." ಎಂದರು.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಜನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ
ವಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ
ಸಂಬಳದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ದೇವಾಲಯದ
ಜೋಗೋದ್ಧಾರ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಡ ತೊಡಗಿದರು. ಈ
ಸಮಾಚಾರ ನಗರದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು ಪ್ರಜೆ
ಗಳೆಲ್ಲ ದುಃಖರಾವರು ನಗರ ಬೀದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಂಡಿ
ಗಳನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿದೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ
ಬೀಳ ತೊಡಗಿತು.

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಅಪಾರ ಧನವು ಸೇರಿತು.
ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಲಯವು ಹಿಂದಿಗಿಂತಲೂ
ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ರೂಪುಗೊಂಡದ್ದಿತು.
ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಂಗು ಹವಣಿಗಳೆಲ್ಲವೂ
ಏರ್ಪಟ್ಟವು. ಬೇಗದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ
ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳವಾಯಿತು.





ಪುರಾಣತ್ರವಣ

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಳಗಿಸಿದ್ದನು. ಕಡೆಗೆ ಯೋಡ್ಡ ಕಳ್ಳನು ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ತನ್ನ ಮಗಂದಿರನ್ನು ಕರೆದು, "ನನ್ನ ಕಡೇ ಮಾತು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ದೇವಾಲಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಡಿ. ಪುರಾಣ ಹಂಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳ ಬೇಡಿ. ಎಚ್ಚರ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸತ್ತುಹೋದನು.

ಅಮೇಲೆ ಒಂದುದಿನ ಕಳ್ಳನ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಮಗಂದಿರು ರಾಜನ ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ಕಳವು ಮಾಡಲು ಹೊರಟರು. ಬಾಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪುರಾಣವೆಂತೆ ಕವಿಗೆ ಬೀಳಬಹುದೆಂದಕೊಂಡು ಕವಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೋಟೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಒಬ್ಬನ ಕಿವಿಯಹತ್ತಿ ಜಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವಾಲಯ ದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣವೆಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಅಗ ಪುರಾಣ ಹೇಳುವವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿ ಗರು. "ದೇವತೆಗಳಾಗಲಿ, ದೆವ್ವ ಭೂತ ಒಡಾಟಿ ಗಳಾಗಲಿ ಸಮ್ಮ ರೋಕ್ಕಿ ಒಂದಾಗ ಅವರ ಶಾವ

ಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ತಾಳವು. ಅವರ ದೇರಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳವು"

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕಳ್ಳ ಸಿಡಿಲಂ ಬಿದ್ದವ ನಂತೆ ನಡುಗಿ. ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ಕವಿ ಯೊಳಗೆ ತುರುಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ

ತರುವಾಯ ಅವರು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಕೋಟೆ ಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಕಳವು ಮಾಡಿ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಸೇರಿ, ಕಳವಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಗಿದಿಟ್ಟರು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಾಡ ಮೇಲೆ ವಿಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ ವಾದ ಸಂಗತಿ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ಕಳ್ಳರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅವನು ಒಂದೊಂದೇ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ, ಊರ ಹೊರಗೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಾಗಿರುವ ಗುಡಿ ಸರಿಸ್ತೋರುವ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಕಳ್ಳತನವೇ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರುವವರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಕಳ್ಳತನದ ವಸ್ತುಗಳು ಅವರ ಬಳಿಯಿದ್ದಿರವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ವಿಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ

ಸೂಕ್ಷ್ಮಗೂ ಕೂಡ ಗುಡಿಸಲಿಕ್ಕೆರಲಾರದ . ಅವರನ್ನು ಬಿಡಲು ಬಿಡಲಿವರೂ ಕಳ್ಳವರು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕಾರಣ ಬಂದರಾದ ಅವರ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ನಂಬಿಕೆ ಪಡೆದರೊಂದಿಗೆ, ಕಳ್ಳವನ ಸಗಣಾಕ್ಕೆ ಗೆಲ್ಲ ಕೂಡಾ ತಿರುಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಮಂತ್ರಿ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದ.

ಅವನು ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಳಿ ದೇವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕೋದ. ಅವನು ಕೈಬಿಟ್ಟೊಂದು ಕತ್ತಿ ಒಡಿಸು ಕೊಂಡು, ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆ ಗುಡಿಸಲಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭೇದವಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿದ.

ಆ ಗರ್ಜನೆ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಹಾಲ್ವರು ಅಗ್ಗ ತಮ್ಮಂದಿರೂ ದಿವ ಬೆಳಗೊಡೊಂದು ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ಮಹಾಕಾಳಿಯ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ದೆವರಿದರು. "ಅಮ್ಮಾ, ತಾಯೇ! ನಮ್ಮಿಂದ ಎನಾಗಬೇಕು" ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒಲೆ ಬೀದೆಯವೂ." ಎಂದು ಕೇಳಿದರು

ಮಂತ್ರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, "ನಾನು ಮಹಾ ಕಾಳಿ! ದುರ್ಗೆ! ದುಷ್ಕರೇ! ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜನ ಕೊಲೆಯೊಳಗೆ ಮೊಕ್ಕ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ! ಸಮೀಪದೇ! ಅಷ್ಟಿ ಕದ್ದ ಕೊತ್ತನ್ನೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿರಿ! ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಡಿಯ ತಾಕಿ ರಕ್ತ ಕೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು

ಕಳ್ಳರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಮಾತ್ರ, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಗಡಗಡ ನಡೆದವರು ಅವರ ಹಾಲ್ವನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಬಲವಾದ ದೊಡ್ಡದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, "ಯಾರೋ ನೀನು ಕಳ್ಳ ಕೊರವಾ? ಒಡುವಿಯಾ. ತಲೆಯೊಡೆದು ಹಾಕಲಿ?" ಎಂದು ಕರ್ಕೆ ಶವಾಗಿ ಕೂಗಿದ

ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರಿ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಓಡಿ ಕಿತ್ತ. ಈ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ, ಬೀದ ಮೂವರು ಕಳ್ಳರು, ದೊಡ್ಡ ಒಡಿದ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರವನ್ನು ನೋಡಿ, "ಆ ಬೀದವನು ಮುಂಚಿನದು ನೀಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

"ನಾವು ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಕ್ಕಿ ಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಂದು ತುಂಡು ಪುರಗಾಬಿತ್ತು ದೇವತೆ ಗಳೂ ದೆವ್ವಗಳೂ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಪಾಪ ನೆಲೆವಲ್ಲಿರಲಾರವಂತೆ. ನೆರಳೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಈಗ ಬೀದವನ ಪಾದಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದುವು ನೆರಳೂ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು" ಎಂದ ಹಾಲ್ವನು ಕಳ್ಳ. "ಎಲೆಲಾ! ನೀನು ಮೂರು ಮಾತು, ಪರಾಳ ಕೇಳಿದ್ದುಂದಲೇ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ರಾಘವಾಗಿದ್ದರೆ ದಿನಾ ಪುರಾಣ ಕೇಳಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ರಾಘವಾ ಮಿತು!" ಎನ್ನುತ್ತೊಂಡು ಅವರಲ್ಲಿ ದಿನಾ ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿ, ಕಳ್ಳತನ ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರಾದರು.





ಕೆವಲೋನಪುರುಷಲಿಖ

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಶಿವಪ್ಪನೆಂಬ ಕಿವುಡು ಮಗನಿದ್ದ. ಅವನ ತಾಯಿ ಕಿವಿ ಹೋದುದರಿಂದ, ತಂದೆ ಎರಡನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಸಮಕಿ ತಾಯಿಗೆ ಶಿವಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ತುಂಬ ಒಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ತಿಂದಾ ತಿರುಗುವನೆಂದು ಮಲತಾಯಿ ಬಯ್ಯುವಳು, ಹೊಡೆಯುವಳು.

ಮಗನು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಸುಮ್ಮನಿರುವಳು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಅನುತಾಪ ಪಡುವನು.

ಒಂದುದಿನ ರಾತ್ರಿ, ಶಿವಪ್ಪ ಹರಗಲ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿದ್ರೆ ಹಿಡಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತನ್ನ ಚಕ್ಕಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಬು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಚಕ್ಕಮ್ಮ ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆನೋ ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು. ಅವನು ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಎದ್ದು ಎತ್ತರಿಯಿರಿ ಓಡಿಹೋದನು.

ಎಷ್ಟಿಗೆ ಏನೆಯ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆಮಟ್ಟು ಓಡಿದ ಶಿವಪ್ಪ ಕಡೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಗರ ಪಕ್ಕ ತಲೆಹಿಡಿದ. ಆ ನಗರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ರಾಜನು ತುಂಬ ಸರಳ ಗುಣದವನಾಗಿದ್ದ. ಸ್ವಪ್ನ ಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬ ನಂಬುಗೆ ಯಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಮುಂಚಿನ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಹಾಳೆಯ ಮಗ ಕನ್ನ ಕಿರಿಯ ರಾಗ ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಂತೆ ಕನಸು ಕಂಡು. ಫಕ್ಕನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ. ಅವನೇ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳಗು ಮಾಡಿದ್ದ.

ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜನು, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ. "ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನ ನೋಡಿದೆ. ಅದು ಎಂತಹ ಸ್ವಪ್ನವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು. ನಿಜ ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ" ಎಂದನು.

ಮಾರೂ ಎನೂ ಹೇಳಲಾರದೆ ಸುಮ್ಮನವರು. ರಾಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದು ಎಷ್ಟಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಸಭೆಯವರು ಮುಕಾದವ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನು ಮಂತ್ರಿಯ ಕಡೆಗೆ

ತುಂಗ. "ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತರಿಸಿದವು ಹೇಳಿ
ವವರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತು ಈ
ವಿಷಯವನ್ನು ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಸಿರಿ. ಬೇರೆ ಯಾರಾ
ವರೂ ಹೇಳುವವರಿವಾರೋ ನೋಡುವ" ಎಂದನು.

ರಾಜಸಿಂಹರು ಡಂಗುರ ಸಾರುವಾಗ ಕೆವಳು
ಶಿವಪ್ಪನು ಆ ನಗರಕ್ಕೆ ತಲೆಬಿಟ್ಟ. ಡಂಗುರವರು
ಹೇಳುವ ಮಾತು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ.
ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳ
ಬಿಡಬಿಡದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಡಂಗುರ ಸಾರುವವರು
ಅವನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಕೂಡಲೇ ಅವನು ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಕೇಳಿ
ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ
ರಾಜಭಟರು ಅವನನ್ನು ತಡೆದು, "ಮಹಾರಾಜರ
ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬಲ್ಲೆಯಾ?" ಎಂದು
ಕೇಳಲು "ಹೌದು" ಎಂದ ಶಿವಪ್ಪ.

ಭಟರು ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಾಜನ
ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. "ಡಂಗುರ ಕೇಳಿ ಬಂದೆಯಾ?"
ಎಂದು ರಾಜನು ಕೇಳಲು, "ಹೌದು" ಎಂದ.

"ಹಾಗಾದರೆ ನನಗೆ ಬಂದ ಕನಸು ಎಂತಹು
ವೆಂದು ಹೇಳಿ ನೋಡುವಾ" ಎಂದ ರಾಜ.

ಮಹಾರಾಜರು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಪ್ಪಣೆ
ಮಾಡಿದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಶಿವಪ್ಪನು, "ಏನು ಮಾಡು

ವುಗು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳೇ? ನ. ಕೃಷಿಗೆ ಸಾಕಿ ಕಾಯಿ.
ಅಂತ ಬಿಟ್ಟು ಇವರೆ ಕಷ್ಟಗಳು ತಪ್ಪಲಾರವು
ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವಳಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ
ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದಿರಿ. "
ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಹೇಳಲಿದ್ದನು.

ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಸಂತೋಷವಿಂದ ಮೈಮರೆತು
"ಭೇಷ! ಭಲೆ! ನನ್ನ ಸಭೆಯೊಳಗಿನ ಎಂತೆಂತಹ
ವಂಡಿತರಿಗೂ ಹೇಳಲಾಗದುದನ್ನು, ಸಾಮಾನ್ಯ
ಹಳ್ಳಿಯ ಬಡವನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ! ಎಲೋ
ಯಾರಲ್ಲಿ? ಇವನಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಲ್ಲ
ಸಾವಿರ ಪರಾಹಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸು. ಹೋಗಿ
ಬಿನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದಿ" ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು.

ಮಹಾರಾಜರು ಪೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ಕೇಳಿದೆಯೇ
ಬಹುಮಾನದ ಗೊಟು ಕೊಡಿಸಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ.
ಶಿವಪ್ಪ ತುಂಬ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು. ತನ್ನ ಮನೆಗೆ
ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದನು. ರಾಜನ ದಯೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ
ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಏನೂ ಮಾಡಬಾರಕೆಂದು
ಅವನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿತು.

ಅವನು ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಹಣದ ಗಂಟುಟ್ಟು
ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದನು. ಅವನು ಅಂದು
ಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಸವತಿ ತಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವ
ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅದರಿಸತೊಡಗಿದಳು







ಶ್ರೀಮತಿ. ಬಿ. ಸುಬ್ಬರಾಜ್

ಬಿ. ಸುಬ್ಬರಾಜ್

ಬಿ. ಸುಬ್ಬರಾಜ್
ಬಿ. ಸುಬ್ಬರಾಜ್



- ★ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರೋಟೋಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಿಗಳು ಜನವರಿ ೦೫ ರೊಳಗೆ ತಲಪಬೇಕು.
- ★ ಶಿಕ್ಷಕಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಹೊಂದುವಂತಿರಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಗೆದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕಿಗಳು ಮಾರ್ಚ್ '೭೫ ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ.

ಚಂದಮಾಮಾ

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳು:

ಮಿತ್ರಭೇದ	...	೨	ಮಾಮೂಲಿ	...	೩೨
ಅವಳಿಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ	...	೫	ತೈಲದ್ವೇಷಿಣಿ	...	೩೩
ಕಂಡುಹಿಡಿದವನು	...	೦೩	ರಾಜನಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳು	..	೩೮
ವಂಚನೆಗೆ ಸಂಚು	...	೦೯	ಪುರಾಣಶ್ರವಣ	...	೪೦
ಉಪದೇಶ	...	೨೨	ಕನ್ನಡನ ಕುರುಡು ಅಾಭ	.	೪೩
ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು	...	೨೯	ಎಣೆ ಹನುಮಾನ್	...	೪೫

ಎರಡನೇ ಹೊದಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ:

ತಾ ಲ ಯಾ

ಮೂರನೇ ಹೊದಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ:

ಕು ಮು ದ



ಅವಳಿಮಕ್ಕಳುಕಥೆ

Jan 1975

೬

[ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಕವಿ-ವಸಂತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುಪುದಾಗಿ ರಾಜನು ಉರಲಾ ದಂಗೆಯ ಹೊಡೆದನು. ಅವಳು ಕೇಳಿ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಮೂವರು ಅಪರಿಚಿತರಾದ ಮೂವರು, ಉದಯನ, ನಿಶಿದ, ಸಂಧ್ಯಾಕುಮಾರ ಎಂಬವರು, ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ರಾಜ ಕುಮಾರಿಯರ ತೋಡನೆಗೆ ಹೊರಟರು.]—

ರಾಜ. ಮೇಲೆ ಉದಯನನು ಮುಂದೆ
ಗಿತ್ತನು. ಮಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವ
ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ
ಧ್ಯಾನಮಾರನೂ, ನಿಶಿದನೂ ತಮ್ಮ
ಮೇಲೆ, ಅವನಷ್ಟೇ ಮೇಗಾಗಿ ಸಾಗು
ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಗಲು ಹೊತ್ತ
ಮೇಲೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಡೆಬಡ
ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ
ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳ ಆಧಾರ
ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದಾಂ ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೂ

ಮುಂದಿನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಉದಯನನ ಕುದು
ರೆಯ ಗೊರಗಿನ ಸವಳವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ. ಅವನಷ್ಟೇ
ಮೇಗಾಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ
ವರಿಗೆ ಅವರು ಹಗಲು ಕುರುಡರೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ
ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ದಾರಿ ಕ್ರಮಿಸಿ ಸೂರ್ಯನು
ಮುಳುಗುವ ಮೇಲೆ ಸಮಾಪಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಉದಯನನು, "ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು ಸಂಧ್ಯಾ
ಇನ್ನು ನೀನು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು"
ಎಂದು ಬುದಿಗೆ ಸರಿದನು.

"ಜಂ ದ ಮಾ ಮ"



ಆ ಪ್ರಕಾರ ಸುಖವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಸುಖವು. ಅವನ ಹಿಂದೆ ನಿರೀಥನೂ, ನಿರೀಥನ ಹಿಂದೆ ಉದಯನೂ ಇದ್ದು, ತದ್ವತ್ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮುಂದೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕತ್ತಲೆ ಬಿದ್ದ ಮೂಡಲೇ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಹಗಲಿನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿರೀಥನು ಮುಂದೆ ಸೇರಿ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಸುಧಾಕುಮಾರನಾದ

ಆದರೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರಸಿ ಎಲೆಯಾದರೂ ಎತ್ತಾರತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿತು. ಆಗ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲಿವರು ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಾರತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವಾವುದೂ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಎತ್ತಾರತಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಆಭಾಸ ಅವರಿಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನಿರೀಥನು, 'ಸದ್ಯ ನಾವು ಈ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ

ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ ನಾನು ಮೇಲೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳವಿರುವುದೋ ನೋಡಿ ಬರತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರಂತೆ ಸುಧಾಕು, ಉದಯನರೂ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದರು. ನಿರೀಥನು ಅವರ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಅದೇ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ, ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸ್ವ ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೊರಟನು.

ಆ ಕಲ್ಪರಾತ್ರನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಗಲಿನಂತೆ ನೋಡಿ ಬರುವನಾದ ನಿರೀಥನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಹಳ ದೂರ ಹೋದನು. ಆಗ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಳುಗಾರ ಮನೆಯೊಂದು ಕಂಡಿತು. ಅವನು ಅವರ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಆಲಿಸಿದನು. ಯಾವ ಶಬ್ದವೂ ಕೇಳಿಸದಿರಲು ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದನು ಒಳ ಸಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವೂ ಬಾಡದಿರಲು, ಕಿಟಕಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದನು. ಒಳಗೆ ಯಾರೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಬಾಗಿಲು ಮೂಡಿದನು ಅದು ತೆರೆದುಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ವಾಯಿತು. ಅವನು ನಿಸ್ತಂತೆಯಿಂದ ಒಳ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಯಾವ ಮೂಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದನು ಅಷ್ಟೆದ್ದಾ ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪ ನಾಗುಗಳು ಸುರೂಳ ಸುರೂಳಿಯೂ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ನಾರು ಹೆಣ್ಣು ಹೊಸೆಯುವ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದಾಗಲೇ ಮೊದಲಿನ ಈ ಮನೆಯ ಮಾನಸು ಯಾರೆಂದು ನೋಡಲು ಬಾಗಿಲ್ಲ ಎ ನಿಸಿತು. ಬಾಗಿಲು ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಯಾವಮಾತು ಬರಲೇಬೇಕೆವ್ವ

ಒಹಳ ಹೊತ್ತು ಬಾರಿ ನೋಡಿದರೂ ಯಾವುದೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಹುಶಃ ಮೂಲೆಯ



ಬ್ರಿಟ್ಟು ಯಾವುದೋ ಶಕ್ತಿ ಕೇಳಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿರುವ
ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಕೈಗಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ತಡವಿ
ನೋಡಿದರೆ, ಮರದ ಕಾಂಡಗಿಣ್ಣುಗಳ ಹೊರತು
ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ತಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಜಾರುತ್ತಿರಲು
“ಕುಮ್ಮನ ಜಾರಿದಿ. ತಡಕಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾನು
ಕಾಣಸುಮೆಂದುಕೊಂಡಿರಾ? ಎಂತೆಂಥಾ ಯೋಗಿ
ಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಕಾಣಲಾರದ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಕಂಡುಬಿಡುವೆನೇನು? ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳು!” ಎಂಬ
ಮಾತು ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಕೇಳಿ ಬಂತು.

ಈ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ
ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಭೂತವೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ದಿವ್ಯಗಿಂಡ
ಬಿಗಿದು ಎಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿತು.
ಅವರ ಕಿವು ಮೂಡಲಿಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ.
ಎಳೆಯುವ ಆ ಶಕ್ತಿ, ಅವರ ಶಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು
ನಡೆ ಮರಣಸ್ಥಳ ಎಳೆಯುವುದೇನೋ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಹುಚ್ಚನೇ ಹೇಡಿಯೇ! ಅಡಗಿರುವ ಓಡಾಡಿದ
ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಶೀರ್ವಾಕೃತ್ತರ ನೆ-
ಕಾಲು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೋ ಬರುತ್ತಿದ್ದ
ನಮ್ಮಣ್ಣ. ಅವನ ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರೋ
ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿಬಿಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ
ಯಮಯೋಕ್ಕೇ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ ನಮ್ಮಣ್ಣ.”
ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು ನೋಡಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆ ಮೂಯವಿ ಹೆದರಲುಕ ಕು-
ರಿಲ್ಲ. “ಓಹ! ನಿಮ್ಮ ಸುಳ್ಳು ಬೆದರಿಕೆಗಳಿಗೆ
ಹೆದರುವ ಏಜಿವಲ್ಲ ಇದು. ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಸಂಧಾನ
ಒಬ್ಬನೇಕೆ, ನೋರು ಮಂದಿ ಬಂದರೂ ನನ್ನನ್ನೇನೂ
ಮಾಡಲಾರರು. ಛೇ! ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾ ಬರುವವರೆ-
ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುತ್ತೇನೆಂದುಕೊಂಡಿರಾ ಮೂಮಾರೇ?
ಸದ್ಯ ನಡೆಗೆ ನೀವಿಬ್ಬರೇ ಸಾಕು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಆ
ತಂತ್ರದ ವನುಷ್ಯ ಆ ಸೋದರರನ್ನು ತನ್ನ ಗಡ್ಡದ
ಕೂದಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಎರಡುಕೊಂಡು ಇವಾ
ಜಾಲವಾಗಿ ನಡೆಯತೊಡಗಿದನು.

ಹೋಗುವ ಮೊದಲು, ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರ
ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ-
ಎರಡು ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಸ್ಮವನ್ನು
ಬೆಲ್ಲಿದನು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಎರಡು ಕುದುರೆಗಳೂ
ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದುವು.

ಹೀಗೆ ಆ ಮೂಯವಿ ಹೊರಟು ಹೋದ ಸ್ವಲ್ಪ
ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಶೀರ್ವಾ ಆ ಮರದ ಬಾಗಿ ಬಯಸು-
ಅಲ್ಲೇನಿದ? ಕುದುರೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಮರದ ಮೇಲೆ
ತನ್ನ ಸೋದರರೂ ಕಾಣ! ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ!
ರಾತ್ರಿಮಲ್ಲಿ ಕುರುಡರಾದ ಅವರು ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ
ಸವಾರಿ ಹೋಗುವುದೆಂದರೇನು? ಹಾಗಿರಲಾರದು.
ಹಾಗಾದರೆ ಏನಾಯಿತು ಅವರಿಗೆ? ನಿಶೀರ್ವಾ
ಎನೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಏನೇನೋ ಲೂಪವೇಳೆ.
ಒಂದು ಮೇಳೆ ತಾನು ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ತಾ-

೧. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಕರಾವಳಿ ದಡದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು
 ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಪಾಂಡು ತಂಗಿದ್ದನು. ಈಗ
 ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪಾಂಡು, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ದೇವತೆಯಾದ
 ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬೆಂಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿ ಪರಮ ಪರಮವಿಷಯವನ್ನು
 ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದಿರಿ ಕುರಿತು ನಡೆಯುತ್ತಿ-
 ದುದಾಗಿರಬಹುದು. ಬೆಂಗಳಿಗೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು
 ಬಂದ ಕುರಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಸಂತೋಷ
 ಪಟ್ಟನು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ತಟ್ಟಿತು.
 ಕುರಿ ಅದರ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಒಂದೆ ನಡೆದು
 ಬಂದ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಮನಗಾಳಿ ಹೊಂದಿತೋ?
 ಕುರಿನ ದಾರಿ ತಿಳಿದು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಅದರ

ರವ್ಯವಾಗಿ ಸೂರಸತ್ತಿತ್ತು ನಾರು ದಾರ
ಲಗ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ಬಾಳುವವನು ಮಹಾಸೂ
ಲ ಕೊಡುವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ ಮನದೊಳಿ
ಳಿದ. ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೂಲೆ ನೆತ್ತರ
ಮಿಕ್ಕಿಗಲು ಪಟ್ಟಿಯಾದ್ದು. ಅಷ್ಟು. ಇಂತ
ಯುತ? ಅದರಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈಯೊಡ್ಡು!
ಅದರ ಕೈಯಿಂದ ಕೈಯನ್ನು ಕಡಿದ ಗುರು
ಮಾತ್ರ, ಅ ಕೊಂಪುರನ್ನು ಇಂತು ಮಿಕ್ಕಿಟ್ಟು





ಕೋರವೋ ಮಾಯೆಯೋ? ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸುಖವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಎಸರ್ಪ?

ನಿಶಾಫಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಂಶವಾದಂತೂ. ಭೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಮಿತಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸೋದರರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ಬಂದು ನಿಶಾಫನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣವೇ ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು "ಬಂದೆಯೋ ತಮ್ಮಾ ನಿಶಾಫಾ? ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಯಾಪಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹುಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆಯಲ್ಲಾ? ಇವನ್ನು ನೋಡುವುದೆಂಬ ಆಶೆಯೇ ನಮ್ಮಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗಾದರೆ ಇವು ನಮ್ಮ ಭೈರವರು" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವರು ನಿಶಾಫನನ್ನು ಭರದಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡರು.

"ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ವಿದವರವಾರವೆಂದು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ ನಿಶಾಫಾ ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿ? ಈ ನಾರು ಹಗ್ಗದ ಕಟ್ಟುಗಳಿವು? ಮಾಯಾ ಆ ಮಾಯಾವಿ" ಅನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ

... ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ... ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ... ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಿಶಾಫ.

... ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟ, ಕೇಳು ತಮಾ ... ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ... ಯಾವನೋ ಮಾಯಾವಿ ಈ ಹಗ್ಗದ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದು ತಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಿರಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮ ಯಾವನೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಈ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಯಾರೂ ಈ ಗಾಢವಾದ ಈ ಅಪರಂಕಿತವನ್ನು ಕಾಣದ ನಾನು ಬಂದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದರೂ ಆ ಮಾಯಾವಿ ಎಂದೂ ಕೂಡು ನಿದ್ರೆ ಬಂದವರ ಹಾಗಿದ್ದವು. ಅದೇ ಬೇಗಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹಣೆ ನಾಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣುತ್ತದೆ" ಎಂದ ಉದಯನ.

ಆಮೇಲೆ ಸುಧ್ಯಾನು ಹೀಗಿಂದ "ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವನ ರೂಪಾಕಾರ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಅವನು ಬಂದು ಗೇಗುಳಿಸಿದ್ದೆ ಎತ್ತರವರೂ ಮನುಷ್ಯ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ನೂರು ಗೇಗು ಉದ್ಭವವ ಗಡ್ಡವಿದೆ. ಆ ಗಡ್ಡದ ಕೂಡಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಪುಕಾರ ಅಡಿಸಿದ್ದು ಆ ಗಡ್ಡದ ಅವನು ಮರದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿ ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಸುತ್ತಿ ಹೀಗೆ ಎಳೆದು ತಂದಿದ್ದಾನೆ ಇವು ಹೇಗೂ ಎರಡು ನಮ್ಮ ಬದುಕುಳ್ಳ ಮರಿಗಿ ಗೊಂಡ ಹುಡುಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಅವನನ್ನು ತಡೆದು ಅವನ ರೂಪಾಕಾರದ ಗುರುತು ಹಿಡಿದೆ. ಈಗ ಹಣೆ ಅವನು ಎದ್ದು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಬಿಡಿದೆ. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೂ ಗುರುತು ಕುಡಿದವನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅದೇ ಕೇಳಿದಾಗ 'ಹೀಗೆ' ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣನೊಬ್ಬ

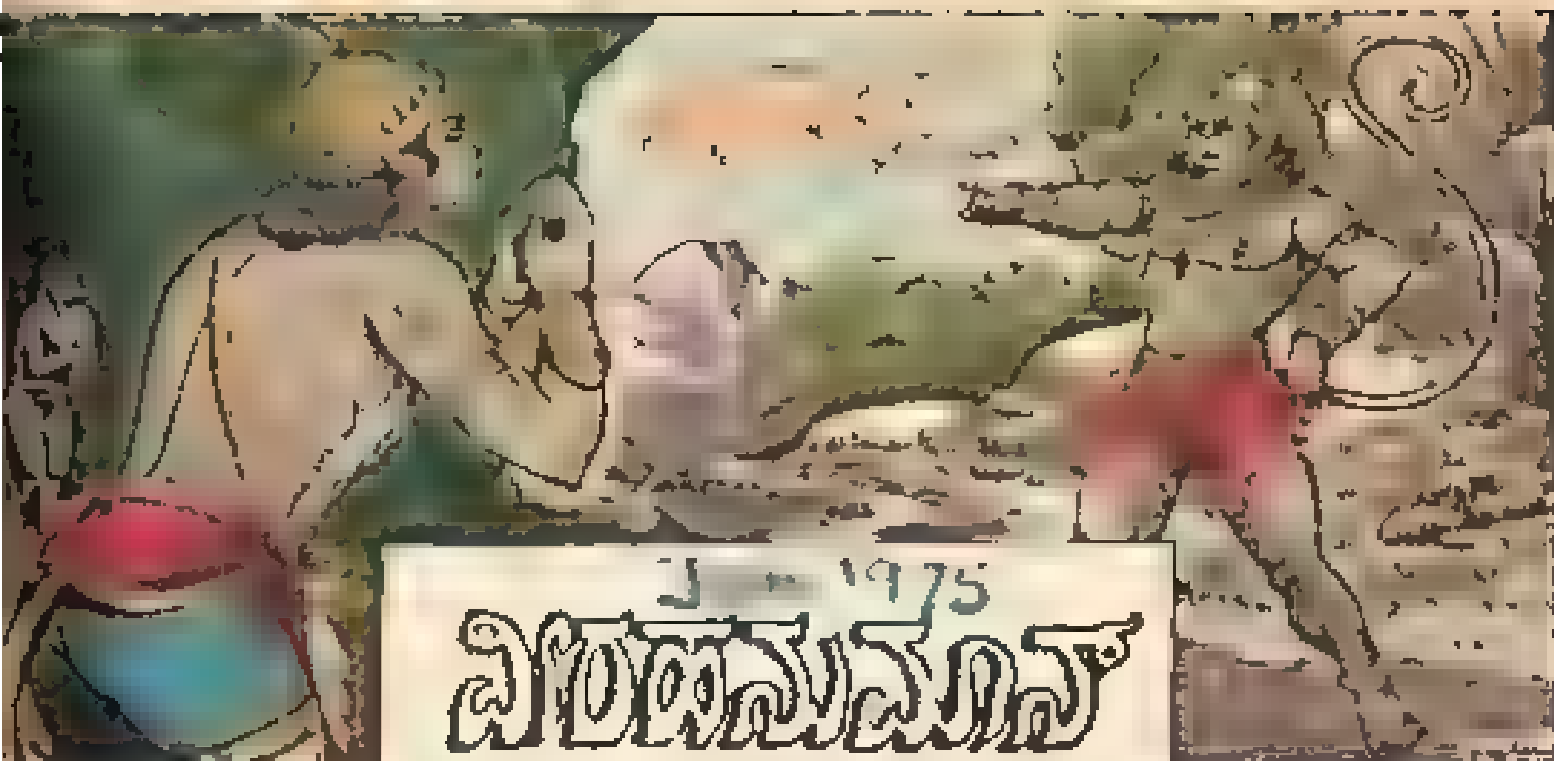
ಆಗ ಮಾರುವ ಗಡ್ಡದ ಗೇಣುವದ ಮನುಷ್ಯ,
 "ಹೋಗಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾನು? ಇಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
 ನಾಲೆ, ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳಲೇಬೇಕು. ಅಪ್ಪತ್ತು .."
 ಎಂದು ಪಗುತ್ತು ಉದಯನು ಅಡಗಿದ್ದ ಪೊದರಿಸ
 ಬದಿಯಿಂದಲೇ ಹೋದ.

ಅವನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮೂಕು ಕೂಡಲೇ ಉದಯ
 ನನು, ಅಡಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಎದ್ದು ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ನಡೆದು
 ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೇಕಿ ನೋಡಿದನು.
 ಆಗ ಅವ್ರುತ ನೋಟಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿದುವು.
 ನೆಲ ಬಳಿಯುವಂತಿದ್ದ ಗಡ್ಡದ ಗೇಣುವದ ಮನುಷ್ಯ
 ಮೇವಿನಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಡಬ್ಬಿಯಿಂದ
 ಒಂದು ತೆಗೆದು ಸುಧಾ, ನಿಶೀಧರ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿದ.
 ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದರು.
 ಆಮೇಲೆ ಗಡ್ಡದವನು ತನ್ನ ಕೊಠಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾರವನ್ನು
 ತೆಗೆದು ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಕ್ಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ. ತತ್
 ಕ್ಷಣವೇ ಗೇಣುವದ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಧಾರಣ ಒಬ್ಬ
 ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಮಾಣದವನಾಗಿ ನಿಂತ ಈಗ ಅವನಿಗೆ
 ನೆಲ ಬಳಿಯುವ ಗಡ್ಡದ ಕೂದಲಾಗಳಿರಲಿಲ್ಲ.
 ಆಮೇಲೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ವಿನನ್ನೋ
 ಕುದು ತೆಗೆ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗೊರೆ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಕೊಡಗಿದ.
 ಬೆಳ್ಳವನ್ನು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ

ಉದಯನು, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೆಚ್ಚೋ
 ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೊಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆ
 ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಅವನ
 ಮಾರುವ ಗಡ್ಡದ ಗೇಣುವದ ರೂಪದವನಾದನು.
 ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಉದಯನು
 ಒಗೆ ನುಲಿಯುತ್ತ. "ಓಹೋ! ಇಂದಲ್ಲದೆಯೇ
 ನಿನ್ನ ರಹಸ್ಯ!" ಎಂದನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ.

ಉದಯನು ತನ್ನ ಅಂಗಿಯ ಬೇಬುಗಳನ್ನು ತಡೆ
 ನೋಡಿದ. ಒಂದು ಬೇಬಿನೊಳಗಿನ ಕಿರುಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ
 ಬೀಳಿ ಒಣ್ಣದ ಭಸ್ಮವಿದ್ದಿತು. ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ
 ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ, ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ
 ಮೊದಲಿನ ಕುಳ್ಳ ಮಾಯ ಮಾಡಿದುದು ಈ ಭಸ್ಮ
 ದಿಂದಲೇ ಎರಡನೇ ಮೇವಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಒಣ್ಣದ ಭಸ್ಮ
 ಡಬ್ಬಿಯಿದ್ದಿತು. ಉದಯನನ ಕೈಯನ್ನು ಹೊ
 ಲಾಡಿದ್ದು ಈ ಡಬ್ಬಿಯ ಅಂಜನವೇ. ಮೂರನೇ
 ಮೇವಿನಲ್ಲಿ ಅಂಜನವೇ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊ
 ಒಣ್ಣದ ಅಂಜನವಿದ್ದಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಪ್ಪು ಒಣ್ಣ
 ಅಂಜನ ಡಬ್ಬಿಯೂ, ಕರವಸ್ತ್ರವೂ ಆ ಮೇವಿನ
 ದೊರೆತುವು. ಅಪ್ಪಗಳ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉದಯನ
 ಮಾಗುತ್ತವೆಂಬುದು ಉದಯನನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.
 "ಅಂತೂ ನಿನ್ನ ಬಲ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ!" ಎಂದ
 ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ. (ಇನ್ನೂ ಇದೆ)





ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾವಿನ್

ಮೊಮ್ಮಾವಿ ರಕ್ತಸನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಾಲಿ ಸತ್ತನುಮ
 ಸುಗ್ರೀವನೇ ಮೊದಲಾದವರು ನಂಬಿದರೂ, ವಾಲಿ
 ಗುರುರನ್ನಿ ಅವನು ಮಾಯಾವಿಯನ್ನು ಕೊಂದು
 ಒಂದು ಗುರಗಿಂದ ಒಂದಿರುವನು ಅಕ್ಕಾಕವಾಗಿ
 ಅಕ್ಕಾಕನ್ನು ನೋಡಿದ ಸುಗ್ರೀವನು ಒಡಿಬಂದು
 ಕೊಂದುಕೊಂಡು ಗೌರವದಿಂದಲೂ ವಿನಯದಿಂದಲೂ
 ಅಕ್ಕಾಕಿಗೆ ಸಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಅವರೆ ಒಬ್ಬಳ
 ಕೊಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ಅತಿವಾದ
 ಅಕ್ಕಾಕಿನ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅವನನ್ನು ನಂದಿಸುತ್ತ ವಾಗ್ದಾನ
 ಕೊಡು ನೋಡಿಯತೊಡಗಲು, ಸುಗ್ರೀವನು ಕನ್ನ
 ಕೊಡು ಮೊರೆದ ಕೊಡುವನ್ನು ತೆಗೆದು ವಾಲಿಯ
 ಕೊಡು ಮೊರೆದ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿಡನು.

ಅಕ್ಕಾಕನು ಕೊಡುವನ್ನು ತಗಲಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ
 ಸುಗ್ರೀವನು, "ಅಕ್ಕಾಕಯ್ಯ, ನೀನು ಒಂದು
 ಕೊಡು ಒಂದಿರಾಗಿ ಬಂದವನು ನನ್ನ ಮುಖ
 ಕೊಡು ನು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವೆ
 ಒಬ್ಬಗೆ ಬೇರೇನಿದ್ದೀತು? ನಾನು ಆ ಬಲದ

ಹೊರಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು
 ಕಾದು ನಿಂತೆ. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಇದೇ ರಕ್ತವು ಮುಂದು
 ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ನನಗಾದ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡು
 ತೇಕಲಿ? ಇನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆ ಬಲಾಕಡೆಬ
 ಕುಡ್ಡಾತಂದಿದ ಗುಹೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ ಕನ್ನನ್ನು
 ಮುಟ್ಟಿ ತಪ್ಪಿಂಥಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದೆ. ರಾಕ್ಷಾಭಿ
 ಪೇಕವನ್ನು ನಾನಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಕ್ಕಾ ಮೌರಯ
 ಮಂತ್ರಿಳೂ ರಾಜನೊಬ್ಬ ಇಂಥಾಕೊಳೆತು ಹಲ
 ಒಡಿದು ನನಗೆ ರಾಕ್ಷಾಭಿಪೇಕ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು.
 ಇನ್ನೇಗೆ ನೀನೇ ರಾಜ. ನಾನು ಒಂದಿನಕೆ ಯುವ
 ರಾಜನೇ ಆವಾರ್ಥ ಮಾಡಬೇಡ" ಎಂದನು

ಅವರೆ ಸುಗ್ರೀವನ ದೂವ ಮಾಡೂ ವಾಲಿಯ
 ಕಿವಿಗೆರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಎಬ್ಬಿರನ್ನೂ ಕರೆದು, ಅವರೆಲ್ಲರ
 ಇದಿರನ್ನಿ ವಾಲಿಯನ್ನು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಜರೆಯ
 ಕೊಡೆಗಿಡನು:

"ಇವನೂ ನಾನೂ ಮಾಯಾವಿಯನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿ
 ಕೊಂದು ಹೋದವು. ಮಾಯಾವಿ ಒಂದು ಭಯಂಕರ



ಒಬ್ಬಬಟ್ಟು. ಸುಗ್ರಿವನು ಒದಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ವಾಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಗ್ರಿವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು: ವಾಲಿ, ಸುಗ್ರಿವನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ, ಸುಗ್ರಿವನನ್ನು ಕೊಂದ. ಕೊಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತನು ಕಡ್ಡಗಲ ವಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು, ವಾಲಿಯ ಭಯದಿಂದ ಬೀದಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಲೋಕಾಂಕ್ಷಿಸಿದರು ಭಾಷು, ಮುಷ್ಯಮೂಕಿ ಮೂಕತದ ಮಿಲಿ ಬಿಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಮಹಾಪದ್ಧ ಸುಗ್ರಿವನೊಂದಿಗೆ ಹಸುಮಂಕ, ಕಾಯಮಂಕ, ಮೈಂದ, ಧಿವರ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಮಾರರು ಅವನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಓಗಿ ಸುಗ್ರಿವನೊಂದಿಗಿದ್ದ ಕಾಲವಕ್ಷೆಯೇ ಹಸು ಮಂತ್ರಿಗೆ ರಾಮಚಿತ್ತಿಗಾರ ಪರಿಚಯ ಭಾಗ್ಯವುಟಾ ಯಿತು. ಅದು ನಡೆದುಕು ಹೀಗೆ:

ಮುಷ್ಯಮೂಕಿದ ಮೊದಲ ಸುಗ್ರಿವನು ಒಂದು ಒಂದು ಮೂಕು ಕೀಗಿ ತುಂಬುಯುತ್ತ ಕೂಡು ಪುಷ್ಪಗೋಪದ ಒಳಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮೂಕಿ ದ್ವಿಪತ್ಯವರು ಒಬ್ಬೋ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಸುಖ ಸುಖದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅವರು ಸುವರ್ಣ ಮೂಕತಕೆ ಕಾಣುವುದರಿಂದಲೇ ಸುಗ್ರಿವನ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ವನ್ನು ಒಡಗೂಡಿ ಸೇರಿದರು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಧಾಳಿವಾಗಲಾಗನ್ನು ಧೂತಿ, ಸೋಕು ವಾತು ವಿರರಾಗಿಯೂ, ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಭಾವದವರಾಗಿಯೂ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಸುಗ್ರಿವನ ಭಯವಾಯಿತು. ಅವರು ವಾ ಯೋದಕನ ಹಿಡ್ಡು ಬ್ಬ ಮುಷ್ಯಮೂಕಿ ಲಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಾಲಿ ಮುಷ್ಯಮೂಕಿ ಮೂಕತದ ಮಿಲಿ ಬಿಡುವಂತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಈ ಹೊ ಮೂಕತ ವಿರಾಗ್ಯವಾಗನ್ನು ಕೂಡುಬಿಡುಕೆದು ಸುಗ್ರಿವನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಭೀತಿಯಿಂದ ಅವ

ವಾಲಿ ಗುಪ್ತಮೋಗಿ ಸುಗ್ರಿವ. ಅವನನ್ನು ಕೊಂದ ಹೊರತು ಕಷ್ಟ:ಭಗಿ ಒಂದಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆಂದು ನಾನು ಶಪಥ ಮಾಡಿ, ಈ ಸುಗ್ರಿವನನ್ನು ಗುಪ್ತಮ ವ್ಯಾರವ ಪತ್ತಿರವೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ತನ್ನ ಒಳಗೆ ಹೋದೆ ಆ ಬೀದಿಯೇ ಮಾಡುವ ಸುಖವನ್ನಿ ಕೂಗಿ ಬಿಡ್ತೆ. ಒಡಗೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೂಡು ಅವ ನನ್ನು ಒದಿರು ಹೋದರು. ಕೊಂದು ಹಿಡ್ಡುಕಿ :ಗೂಡಾಗಿ ಗೂಡು ಗೂಡುಕಿ ಸಾಗಿ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಸುಗ್ರಿವನು ಎದು ಎಷ್ಟು ಕೂಗಿದರೂ ಮರಣವಿಡಿ ಒರಲಿಲ್ಲ ಈ ಮೂಕತನು ರಾವ್ತದ ಅಸಮೀದ ಆ ಗುಪ್ತಮ ವ್ಯಾರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಮುಷ್ಯ ನಾನು ಹೋಗಿ ಪಾರವಂತೆ ಹೂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ನಾನು ಆ ಬಿಡುಗಡೆಗೂ ಒಂದು ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಒಂದೆ" ಎಂದನು.

ಓಗಿದು, ವಾಲಿ ಸುಗ್ರಿವನನ್ನು ಘೋರ ಅವ ರಾಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಉಬ್ಬ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಿ

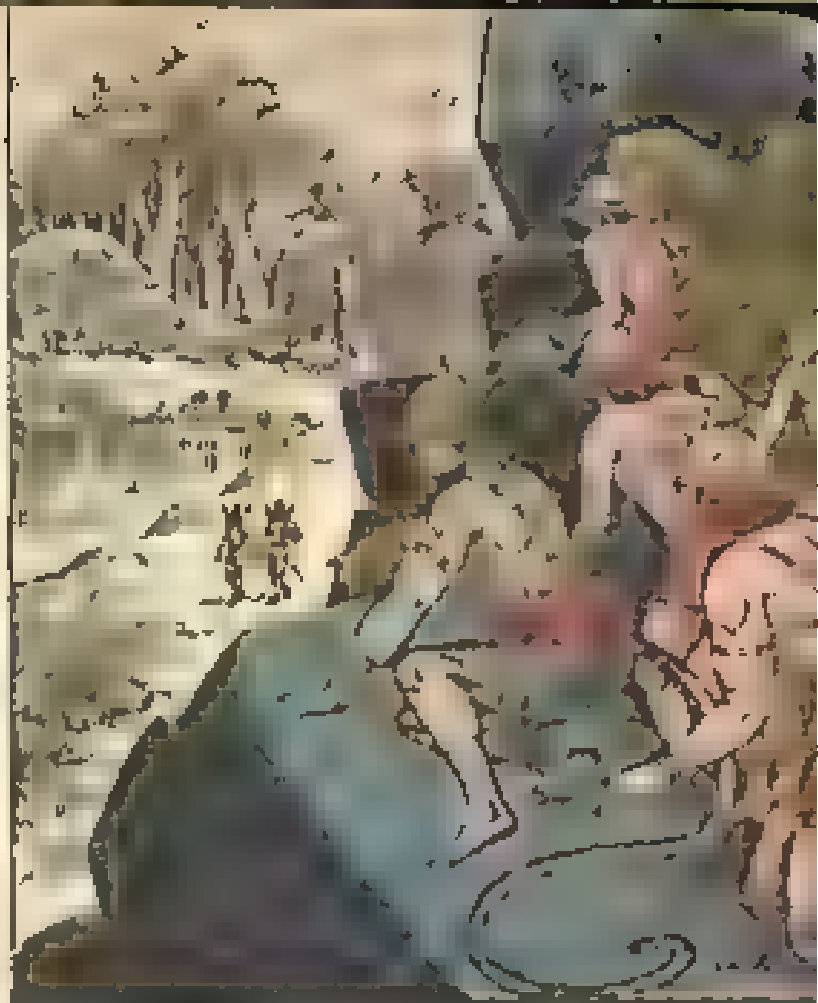
ಕೂಡಾ ಸುಟ್ಟ ಬೆಕ್ಕಿನ ಹಾಗೆ ತಿರುಗುತ್ತ, ಎತ್ತಾದರೂ
 ಓಡಿಸೋಗಬೇಕೆಂದು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುವರೋ
 ತೋರದೆ ತುಂಬಾ ಇರುಣಾಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ.

ಆಗ ಹಸುಮಂತನು ಸುಗ್ರೀವನೊಂದಿಗೆ "ಹುಡುಗ
 ಹೆಂಡ, ವಾರಿಯಾತೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಾರ. ಅವನು
 ವಿಷವೆತ್ತಿರುವ ಸುಲವ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು
 ಈ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರುವ ಕಾರಣ
 ವೇನೂ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

"ವಾರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ
 ಲ್ಲೆ. ಆ ಇಬ್ಬರು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಲವಾಗಿ
 ಕೊಂದು, ಅವರ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಧನವಾಗಾ
 ರನ್ನು ವಿಡುಗಲನ್ನು ನೋಡು, ಅವರ ತೊಳು
 ಗನ್ನು ನೋಡು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿ
 ಗೂ ಕೂಡಾ ಭಯವಾಗುವಂತಿದೆ. ಅವರನ್ನು ವಾರಿಯೇ
 ಕೊಂದು ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಮಾನ.

ಹಾಗಿರುವವನಿಗೆ ಎಂತೆಂತರೋ ಸಹಾಯಕ
 ಬರುವರು. ನಾವು ಗುರುಕಾರರನ್ನು ಕುರಿತು
 ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತ್ಯ
 ಹಾಗೆ ಸತ್ಯಹೋದವು. ರಾಜರು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು
 ಕೊಂದು ತಂದು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು
 ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ವಾರಿ ಬಹಳ
 ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ. ಹಸುಮಂತ, ನಾನು ಉಪಾಯವಾಗಿ

ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇವರು ಅಡಿಕೊಳ್ಳುವ
 ವಿಧಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರೋ
 ಕೆಳವರೋ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎದು
 ರಿಸುವೆ? ಸುವರ್ಣ ಬರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ
 ಅರಗಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಧನಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
 ಬರಗಿ-ತಿರ್ದಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ತಿಳಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ
 ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ. ಅದಕ್ಕೂ
 ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ
 ವಿಧವೆ ಮಾಡಿ ಮಾರು" ಎಂದನು ಸುಗ್ರೀವ.



ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಸುಮಂತನು
 ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದ
 ಟನು. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ವಾಸದ ರೂಪವನ್ನು
 ಬಿಟ್ಟು, ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ
 ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಸಮೀಪ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ
 ವಿನಯದಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು, "ಅಯ್ಯೋ ರಾಜ
 ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಾಜಪುತ್ರರ ಹಾಗೂ ಕಾಣು
 ಎಂಬ ದಾವತೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಿ
 ತವೋಪಶಾಂತಿಯಿಂದ ಪೂಜಕರಾಗಿಯೂ ತೋರುವುದಿ
 ನೆವು ಈ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬರ ತಿರುಳು ಹೇಗೆ
 ಬಂದಿರಿ? ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಯ ವನ್ಯಮೃಗ
 ಗಳು ಹೆದರಿ ಓಡುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ವಿಶಾಲವಾದ
 ಭುಜಗಳನ್ನು, ಅನೇಕ ಸೊಂಡರಿವಂತಹ ಕೈಗಳನ್ನು
 ನೋಡಿದರೆ, ಸಮಾಧರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ
 ಗಳನ್ನು ಆಳುವವರ ಹಾಗೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದಯ
 ವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?" ಎಂದನು.

ಮಹಾರಾಜನ ಹಿರಿಯ ಮಗ ರಾಮ. ಈತನು ರಾಜನಾಗಿರಬೇಕಾದವನು. ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಜಪೆ ಬಾಟದ ಗುಣವನ್ನು, ಅಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಜತೆಗೂಡಿಕೊಂಡು ವನವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಈತನ ಪತ್ನಿ ಸೀತಾದೇವಿ ಕೂಡಾ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ನಾನು ಈತನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ. ಈ ರಾಮನ ದೊಡ್ಡ ಗುಣಗಳಿಗೆ ನಾನು ಪರಮವಾಸ. ನಾವು ಪರ್ಣಕಾಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ರಾಕ್ಷಸನೊಬ್ಬ ಇವನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಹೆಸರು ಸುಗ್ರೀವನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುವುದೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನೀನಾಗಿ ಕೇಳಿದುದ ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಇದ್ದುದಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಂತಹರಿಗಾದರೂ ಶರಣಾಗತಕ್ಕೆ ಅಶ್ರಯವನ್ನಾದ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು, ಈಗ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗುವ ತವಕದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಸುಗ್ರೀವನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆತನ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಮಗೆ ಮೇಲಾಗುವುದೆಂಬ ಪಂಚುಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ"

ಈ ಮಾತಿಗೆ ತಲೆದೂಗಿ ಹನುಮಂತನು, "ನಿಜ ಗೊಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ ಸುಗ್ರೀವನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯದು. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಆಣ್ಣನಾದ ಮಾರಿ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಆತನು ತುಂಬ ದುಃಖಿತರಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಹುಡು ಕಲು ಆತನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲನೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ದಿಂದ ಆತನ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಹುದು" ಎಂದನು.

ತರುವಾಯ ಹನುಮಂತನು ಹಿರಬಾಗಿ, "ಹೀಗೆ ಧನುಷಾದಬೇಕು" ಎನ್ನಲು, ರಾಮನೊಂದಿಗೆ



ಲಕ್ಷ್ಮಣನು, "ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಸುಗ್ರೀವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಅವನಿಂದ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ನೆರ ವೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರದೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣು ತ್ತದೆ" ಎಂದನು.

ಕೂಡಲೇ ಹನುಮಂತನು ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಾನರರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ತನ್ನ ಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮತ್ಸ್ಯಮೂಕ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸುಗ್ರೀವನು ಮತ್ಸ್ಯಮೂಕ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಭಯದಿಂದ ಅವನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಲಯ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಅಡಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು.

ಹನುಮಂತನು ಮಲಯ ಪರ್ವತದ ಮೇಲಿದ್ದ ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಆ ಬಂದವರಿಂದ ಭಯವೇ ನಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೆಂಬವರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಹದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು. ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನ



ತಿಳಿದು, ಅದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವದಾಯಕವೆನಿಸಿದೆ. ರಾಭದಾಯಕವೂ ಆಗಿದೆ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀನು ಕೂಡಾ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೈಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ನೇಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ಸುಗ್ರೀವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅವನನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಅಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸುಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹನುಮಂತನು ಅದರಣಿಯನ್ನು ಮೆಥಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ, ಘಂಟಾ ರಾಮ ಸುಗ್ರೀವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ದೇಶಿಸಿದನು. ರಾಮಸುಗ್ರೀವರು ಅಗ್ನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸಖ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ರಾಮನು ಸುಗ್ರೀವನೊಂದಿಗೆ "ಸುಗ್ರೀವ, ನೀನು ನನಗೆ ಸ್ನೇಹಿಸಬೇಕೆಂದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ದುಃಖವು ನನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಸುಖವೇ ನನ್ನ ಸುಖ, ಇದು ನಿಜ" ಎಂದನು.

ಸುಗ್ರೀವನು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಎಲೆಗಳು ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಕುಮರವನ್ನು ಮುರಿದು ಅದರ ಮೇಲೆ ರಾಮನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹನುಮಂತನು ಒಂದು ಚಂದಾದ ವೃಕ್ಷದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದನು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತನು.

ತರುವಾಯ ಸುಗ್ರೀವನು ತನ್ನೂ ವಾಲಿಗೂ ನಡುವೆ ಹೇಗೆ ವೈರ ಬೆಳೆದುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಅದ ಮೇಲೆ ಅವನು ರಾಮನೊಂದಿಗೆ, "ವಾಲಿಯ ಭಯದಿಂದ ನಾನು ಕುಂದಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಭಯವನ್ನು ನೀನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು, ಕಿರುನಗು ನಗುತ್ತ "ಸಂದೇಹಪಡಬೇಡ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಕುಪಿತಾರವೇ ಫಲ. ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆನ್ಯಾಯ

ಕುಪಿತಾರರು. ರಾಮನು ನ್ಯಾಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ತಂದೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಆರೋಪಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದವನು. ಆತನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಯಾವನೋ ರಾಕ್ಷಸನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದನಂತೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ರಾಮನು ನಿನಗೆ ಶರಣಾಗಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಕರೆದು ಆದರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಮೇಲುಂಟು. ಏನೂ ಶಂಕೆ ಬೇಡ. ತ್ವರೆ ಮಾಡು" ಎಂದನು.

ಹನುಮಂತನ ಮಾತುಗಳು ಸುಗ್ರೀವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಮೃತ ಧಾರೆಯಂತಾಯಿತು. ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುಂದರ ಮಾನವನ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, "ಒನ್ನಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಹನುಮಂತನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಮಹಾರಾಜನಾದ ರಾಮನಾ! ನೀನು ನನ್ನಂತಹ ವಾನರನ ಸ್ನೇಹ ಬಯಸುವಿಯೆಂದು



ವೆಸಗಿದ ವಾಲಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು. ಸುಗ್ರೀವನು ರಾಮನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ. "ರಾಮಾ, ನಿನ್ನ ದಯದಿಂದಲೇ ನನಗೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ರಾಜ್ಯವೂ ತಿರುಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ವಾಲಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು. ಸೀತಾದೇವಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹುಡುಕಿ ಕರೆಕಂಡು ನೀನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ನನ್ನದು." ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರುವ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಈಗ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ನೋಡಿದುದು ಆ ಸೀತೆಯನ್ನೇ ಆಗಿರಬೇಕು; ಈ ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನೊಂದಿಗಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ವಾನರ ವೀರರನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅಭರಣಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡು. ಅದನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೇ ತರುತ್ತೇನೆ ಅಭರಣಗಳ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲೆಯೋ ನೋಡು" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ಆತುರದಿಂದ, "ಮಿತ್ರಾ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಗನೇ ಕಂಡು ಕೊರಿಸು" ಎಂದನು. ಕೂಡಲೇ ಸುಗ್ರೀವನು ಎದ್ದು ಒಂದು ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಸೀತಾದೇವಿಯ ಸುಗನ ಬಟ್ಟೆಯ ಹರಿದ ಕುಂದಿನಲ್ಲಿ

ಕಟ್ಟಿಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಮೂಟೆಯನ್ನು ತೆಂಡು ಬಿಟ್ಟ ಅದರೊಳಗಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ರಾಮನ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು "ನೋಡು" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ "ಹಾ! ಸೀತಾ!" ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸಿ ಹಿಂದಕ್ಕೊರಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡತೊಡಗಿದನು. ಬಳಿಕ ಅವನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಂದಿಗೆ, "ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ, ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ, ಸೀತೆ ಈ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಮೆತ್ತಗಿನ ಹುಲ್ಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇವು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕೆಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದ್ದುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ" ಎಂದನು.

ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ರಾಮನೊಂದಿಗೆ, "ಈ ಕೀಯೂರೊಳನ್ನೂ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಗುರುತಿಸಲಾರೆವೆನ್ನಾ. ಇಗೋ ಸೀತೆಯ ಕಾಲಿಗೆ ದಿನಾ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಅಂಚುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲೆ, ಶುಭಸೂಚನೆಯನ್ನಾ. ಇವು ಆಕೆಯದೇ" ಎಂದನು.

ರಾಮನು ದೀವನಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವನೊಂದಿಗೆ, "ಮಿತ್ರಾ, ನೀನು ನೋಡುವಾಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದನು?" ಎಂದು ಗದ್ದದ ಕಂಕದಿಂದ ಕೇಳಿದ.

